

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

**Cukrovar České Meziříčí a jeho socioekonomický vliv
na mikroregion**

Sabina Čápková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Sabina Čápková**
Osobní číslo: **E07805**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Cukrovar České Meziříčí a jeho socioekonomický vliv na mikroregion**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomie**

Zásady pro vypracování:

Práce se zaměří na analýzu prostorových vazeb podniku Cukrovary a lihovary TTD, a.s. a jejich návaznost na socioekonomickou situaci v regionu.
Práce bude obsahovat:

- charakteristiku podniku Cukrovary a lihovary TTD, a.s.
- charakteristiku mikroregionu České Meziříčí
- analýzu vlivu podniku na mikroregion České Meziříčí
- závěry a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava. Region a regionální vědy: (vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty). 1. vyd. Praha : Eupress, 2008. ISBN 9788074080098.

Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 9788073800864.

Macháček, Jaroslav, et. al. Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016983.

Výroční zprávy 2008, 2009 a 2010 Cukrovary a lihovary TTD, a.s.

Cukrovary a lihovary TTD, a.s. www.cukrovaryttd.cz [online]. 2000

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Tomáš Lelek, Ph.D.

Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce: **30. června 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 14. listopadu 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji že, jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2012

Sabina Čápová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce Ing. Tomášovi Lelkovi, Ph.D. za poskytnutí rad a připomínek. Dále bych ráda poděkovala paní Mileně Seidlové a panu Ing. Zdeňku Šolínovi, kteří mi při psaní práce pomáhali a poskytli veškeré informace o firmě Tereos TTD, a.s. a samozřejmě i svým rodičům za podporu.

ANOTACE

Práce se zabývá působením cukrovaru České Meziříčí na obyvatelstvo Českého Meziříčí a okolí. Okolí je vymezeno na obce a města do 5 km od Českého Meziříčí. Do okolí spadá Králova Lhota, Rohenice, Mokré a Pohoří. Cukrovar v Českém Meziříčí spolu s cukrovarem v Dobrovici tvoří dvojici jediných funkčních cukrovarů v Čechách. Zároveň je v tuzemsku druhým největším cukrovarem. Cukrovar je největší zaměstnavatel ve vesnici a okolí. V práci je analyzován prostřednictvím dotazníkového šetření jeho socioekonomický význam pro mikroregion.

KLÍČOVÁ SLOVA

Cukerní kvóty, cukerní reforma, mikroregion, obyvatelstvo, region, regionalizace

TITLE

Sugar factory České Meziříčí and its socioeconimic influence on microregion

ANNOTATION

This bachelor thesis is about the sugar factory in České Meziříčí and his affection on inhabitant of this town and surroundings. By surroundings it is meant the town and other town about 5 km of České Meziříčí. These towns are for example Králova Lhota, Rohenice, Morké and Pohoří. The sugar factory in České Meziříčí with the other one in Dobrovice, together these factories are unique in Czech republic in sugar industry. The sugar factory in České Meziříčí is the secong largest sugar factory in Czech republic and the biggest employer in the town and nearby. In this thesis is analysed by questionnaire its socioeconomic purpose for this microregion.

KEY WORDS

Microregion, population, region, regionalisation, sugar quota, sugar reformation,

Obsah

ÚVOD	- 9 -
1 ČESKÉ CUKROVARNICTVÍ.....	- 10 -
1.1 Cukerná reforma.....	- 11 -
1.2 Tereos TTD, a.s.....	- 13 -
1.2.1 Akcionáři.....	- 15 -
1.2.2 Strategie společnosti	- 16 -
1.2.3 Veřejně prospěšná činnost společnosti	- 16 -
1.2.4 Struktura společnosti Tereos TTD, a.s.	- 17 -
1.3 Cukrovar Dobrovice.....	- 17 -
1.4 Lihovar Chrudim	- 18 -
1.5 Agroetanol TTD lihovar Dobrovice	- 19 -
1.6 Balící centrum Mělník.....	- 19 -
1.7 Cukrovar České Meziříčí.....	- 21 -
1.7.1 Historie Cukrovaru České Meziříčí.....	- 21 -
1.7.2 Současnost Cukrovaru České Meziříčí.....	- 22 -
2 VYBRANÝ MIKROREGION A JEHO CHARAKTERISTIKY	- 25 -
2.1 Definice mikroregionu.....	- 25 -
2.2 Mikroregion České Meziříčí.....	- 28 -
2.2.1 České Meziříčí	- 28 -
2.2.2 Králova Lhota.....	- 31 -
2.2.3 Rohenice.....	- 32 -
2.2.4 Mokré	- 33 -
2.2.5 Pohoří	- 34 -
3 ANALÝZA VLIVU PODNIKU NA MIKROREGION	- 35 -
3.1 Zaměstnanost.....	- 35 -
3.2 Přímá finanční podpora	- 36 -
3.3 Nepřímá finanční podpora – daně a poplatky	- 37 -
3.4 Životní prostředí – vliv ekologický	- 37 -
3.5 Odběratelsko - dodavatelské vztahy	- 37 -
3.5.1 Zemědělci	- 38 -
3.5.2 Odběratelé.....	- 38 -
3.5.3 Doprava.....	- 39 -
3.5.4 Ostatní služby	- 39 -
3.6 Dlouhodobý vliv na region.....	- 39 -
3.7 Vize	- 40 -

4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	- 41 -
4.1	Dotazník	- 41 -
4.1.1	Charakteristika dotazníku.....	- 41 -
4.1.2	Vyhodnocení s grafy	- 42 -
4.1.3	Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření	- 51 -
	ZÁVĚR	- 53 -
	POUŽITÁ LITERATURA	- 55 -
	SEZNAM PŘÍLOH	- 57 -

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Kompenzace za odevzdané cukerní kvóty v EU	- 11 -
Tab. č. 2: Dělení společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	- 17 -
Tab. č. 3: Dodávky cukrové řepy v tunách do Cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011....	- 23 -
Tab. č. 4: Výroba cukru v tunách v Cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011	- 24 -
Tab. č. 5: Základní informace o obci Králova Lhota.....	- 31 -
Tab. č. 6: Základní informace o obci Rohenice.....	- 33 -
Tab. č. 7: Základní informace o obci Mokré.....	- 34 -
Tab. č. 8: Zaměstnanost Cukrovaru České Meziříčí mimo kampaň	- 35 -
Tab. č. 9: Zaměstnanost Cukrovaru České Meziříčí v kampani.....	- 36 -
Tab. č. 10: Počet dodavatelů cukrové řepy.....	- 38 -
Tab. č. 11: Zastoupení plodin.....	- 38 -

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1: Akcionáři.....	- 16 -
Obr. č. 2: Rozmístění závodů	- 17 -
Obr. č. 3: Přehled dodávek cukrové řepy do cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011 -	23 -
Obr. č. 4: Výroba cukru v cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011	- 24 -
Obr. č. 5: Mikroregion České Meziříčí	- 28 -
Obr. č. 6: Pohlaví dotazovaných obyvatel.....	- 42 -
Obr. č. 7: Věk respondentů.....	- 42 -
Obr. č. 8: Vzdělání dotazovaných	- 43 -
Obr. č. 9: Místo bydliště.....	- 43 -
Obr. č. 10: Délka pobytu dotazovaných v místě svého bydliště v letech	- 44 -
Obr. č. 11: Spokojenost s místem bydliště obyvatel obce České Meziříčí.....	- 44 -
Obr. č. 12: Zaměstnanost dotazujících	- 45 -
Obr. č. 13: Je Cukrovar České Meziříčí největší zaměstnavatel v obci a okolí?.....	- 45 -
Obr. č. 14: Ekonomický přínos Cukrovaru České Meziříčí	- 46 -
Obr. č. 15: Cukrovar České Meziříčí mimo období řepné kampaně.....	- 46 -
Obr. č. 16: Cukrovar ČM v období kampaně, pracující v Cukrovaru ČM.....	- 47 -
Obr. č. 17: Cukrovar ČM v období řepné kampaně, nepracující v Cukrovaru ČM	- 47 -
Obr. č. 18: Problémy související s Cukrovarem České Meziříčí.....	- 48 -
Obr. č. 19: Zaměstnanci Cukrovaru České Meziříčí	- 49 -
Obr. č. 20: Délka pracovního poměru zobrazena v letech.....	- 49 -
Obr. č. 21: Důsledky ztráty zaměstnání pracovníků cukrovaru	- 50 -
Obr. č. 22: Nacházení nového pracovního místa.....	- 50 -
Obr. č. 23: Jiné pracovní uplatnění.....	- 51 -

ÚVOD

Cukrovar České Meziříčí je v tuzemsku druhým největším cukrovarem. Spolu s cukrovarem v Dobrovici tvoří dvojici posledních fungujících cukrovarů v Čechách. Českomeziříčský cukrovar byl založen v roce 1871 jako rolnická akciová společnost pod názvem Společný rolnický cukrovar v Meziříčí. Dnes existuje meziříčský cukrovar pod hlavičkou a značkou TTD a s názvem Tereos TTD, a.s. Mikroregion je vymezen na 5 obcí. Mezi ně patří České Meziříčí, Rohenice, Králova Lhota, Mokré a Pohoří.

Toto téma jsem si vybrala proto, že se cukrovar nachází v mé obci České Meziříčí a je jeho významnou součástí. Působí nejen na obec ale samozřejmě i na její obyvatele a to buď pozitivně, nebo negativně. V podniku jsem absolvovala svoji povinnou praxi a také každoroční brigády. Díky tomu jsem získala cenné kontakty, které se své práci využívám.

Cílem této bakalářské práce je zaměření na analýzu prostorových vazeb podniku Tereos TTD, a.s. a jejich návaznost na socioekonomickou situaci.

První část bakalářské práce je zaměřena na charakteristiku firmy Tereos TTD a.s. Píše se zde stručně o historii o činnosti a hlavně o ekonomické stránce podniku. Dále je tu zmíněno o charakteristice mikroregionu. V práci jsou vymezeny základní pojmy cukerní kvóta, cukerní reforma, mikroregion, obyvatelstvo, region a regionalizace. Je tu popsána obec České Meziříčí, její obyvatelé a obce ležící do 5 km.

Ve druhé části je analyzován vliv podniku na mikroregion. Pomocí dotazníku je zjišťován vztah obyvatel k cukrovaru. Jaká je sociální - věková a vzdělanostní struktura obyvatel. Zda obyvatelé dojíždí za prací nebo jim vyhovují možnosti mikroregionu. Na závěr je zhodnocení situace a návrh určitých zlepšení pro rozvoj mikroregionu.

K vypracování bakalářské práce byly použity metody marketingového výzkumu a to konkrétně písemného dotazování metodou strukturovaného dotazníku, analýza a statistické metody.

1 ČESKÉ CUKROVARNICTVÍ

Tato kapitola je věnována českému cukrovarnictví zejména společnosti Tereos TTD, a.s. Je zde uvedena její historie, její současnou podobu a ekonomickou stránku podniku.

Stručná historie

V roce 1787 byla založena první rafinerie třtinového cukru v klášteře na Zbraslavi u Prahy. V roce 1829 byl založen první průmyslový cukrovar v Rakousku – Uhersku v Kostelním Vydří. V roce 1831 vznikl nejstaršího funkční cukrovar TTD v Dobrovici. V období 1835 – 1838 bylo založeno 53 nových cukrovarů. To se nazývalo zakladatelskou horečkou.

V roce 1843 byl ředitelem dačické rafinerie panem Jakubem Kryštofem Radem objeven kostkový cukr. Kostka cukru byla zvolena vládou ČR jako symbol jejího předsednictví EU v některých propagačních materiálech.

V období 1831 – 1945 nastal nebyvalý rozvoj. Vzniklo 323 cukrovarů a 168 jich zaniklo. Průměrná produkce cukru byla 1021,3 tisíce tun ročně, což bylo 14,8 % světové produkce cukru. To znamenalo 57% podílu českých zemí na evropském exportu. Bylo oseto 240,6 tisíc hektarů cukrovou řepou.

Po roce 1945 proběhlo znárodnění (Benešovy dekrety). V období 1945 – 1990 nastala totalita. Což znamenalo naprostou devastaci českého cukrovarnictví. V roce 1990 existuje v České republice 60 cukrovarů.

V období 1990 – 2004 nastal zcela liberální vývoj bez regulací, podpor a celní ochrany. Proběhla restrukturalizace průmyslu. Počet cukrovarů poklesl z 60 na 10. S tím klesla i osevní plocha z 100 000 hektarů na 60 000 hektarů.

V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. V roce 2006 skončila společnost Eastern Sugar v České republice a byly uzavřeny tři cukrovary a to v Němčicích na Hané, Kojetíně a Hrochově Týnci.

Po roce 2007 je tedy sedm činných cukrovarů. Mezi ně patří Moravskoslezské cukrovary a.s., do kterých patří cukrovary v Hrušovanech nad Jevišovkou a v Opavě, Cukrovar Vrbátky a.s., Litovelská cukrovarna a.s., Hanácká cukrovarnická společnost s.r.o. a Společnost Tereos TTD a.s. do kterých patří cukrovar v Dobrovici a Českém Meziříčí. A je oseto 50 000 hektarů cukrové řepy. [24]

1.1 Cukerná reforma

Dne 24. listopadu 2005 schválila Rada ministrů EU reformu v odvětví cukru. Základem projektu je návrh, který předložila komisařka M. F. Boelová v červnu 2005 – Nařízení rady o společné organizaci trhů v odvětví cukru. Tento projekt byl podroben rozsáhlé celoevropské odborné diskusi. Reforma vstoupila v platnost 1. 7. 2006.

Cílem reformy je redukovat produkci cukru v Evropě, posílit konkurenceschopné podniky, umožnit větší přístup na trh EU rozvojovým zemím, dát trh s cukrem do souladu s mezinárodními závazky EU. Uvádí úpravu ceny cukru a cukrové řepy, přijaté podmínky pro restrukturalizaci a další produkční a ekonomické dopady reformy na cukrovary a pěstitele.

Cukerní kvóty

Ve čtyřletém období mezi roky 2006 až 2010 mělo dojít k dobrovolnému odevzdání šesti milionů tun cukerných kvót, tedy ze současných 18 mil. tun až na 12 mil. tun. Ty měly podle plánu odevzdávat především nekonkurenceschopné cukrovary a s pomocí finanční kompenzace ze strany EU zaměřit svou činnost jiným směrem. Pokud se tohoto cíle nedosáhlo odprodejem cukerních kvót do Restrukturalizačního fondu (dobrovolně), komise dosáhla snížení v roce 2010/2011 administrativním krácením.

V roce 2006 bylo odevzdáno jen jedna celých pět desetin milionu tun cukerných kvót a v roce 2007 ještě méně: nula celých sedm. Vzdávání se kvóty bylo kompenzováno částkou 730EUR/t odevzdané cukerní kvóty. V první fázi hospodářského roku 2008/2009 bylo odevzdáno dalších dva a půl milionu tun cukerné kvóty, což bylo kompenzováno 625EUR/t. A v následujícím hospodářském roce 2009/2010 bylo odevzdáno ještě nula celá jedna desetina procenta kvóty v kompenzaci 520EUR/t. Celkově se tedy do současnosti podařilo snížit produkci v Unii o 4,84 milionu tun kvót. Přehled kompenzací za odevzdané cukerní kvóty v EU naleznete v tabulce č. 1.

Tab. č. 1: Kompenzace za odevzdané cukerní kvóty v EU

Hospodářský rok	Částka EUR/t
2006/2007	730
2008/2009	625
2010/2011	520

Zdroj:[21]

V prvních dvou hospodářských letech fungování reformy zcela ukončilo výrobu cukru Irsko, Lotyšsko a Slovinsko a nadpoloviční většinou redukovalo svoji kvótu Portugalsko, Řecko a Itálie. Slovensko odevzdalo 34% a Maďarsko 27%. Avšak největší hráči na trhu, země jako Francie, Německo, Velká Británie, Nizozemí, Belgie a Polsko neodevzdaly žádnou kvótu, tedy nesnížily svoji výrobu vůbec, naopak nákupem tzv. dodatečné kvóty svoje kvóty ještě navýšily. ČR odevzdala 22,5% své původní kvóty a to hlavně díky ukončení činnosti společnosti Eastern Sugar.

Odchodem společnosti Eastern Sugar ČR, a.s., v roce 2007 ztratila Česká republika produkční kvótu 102 tis. tun cukru a kapacitu tří cukrovarů. Po této zkušenosti, kdy bylo do EU vráceno 22% z celkové produkční kvóty, je ČR jednou z mála zemích EU-27, kde již k dalšímu dobrovolnému krácení kvót nedojde. Ze spotřeby cukru, která v současné době dosahuje v ČR 450 tis. tun, vyplývá, že při výrobě 370 tis. tun bude potřeba ročně dovážet 80 tis. tun cukru.

Důležité je, že cukrová řepa do ČR patří, zájem zemědělců to potvrzuje, neboť pouze 3% zemědělců se chtělo zapojit do restrukturalizace, na rozdíl od maďarských, slovenských a polských zemědělců, kterých bylo podstatně více.

Produkce cukrové řepy před reformou v roce 2005 byla 3,8 mil. tun pro výrobu 550 tis. tun cukru, v současnosti pro výrobu cukru postačuje pouze 2,6 mil. tun, ale začalo se s využíváním cukrové řepy pro výrobu bioetanolu, kdy se předpokládá potřeba 1 mil. tun cukrové řepy. ČR tak může udržet svou deficitní výrobu cukru i v rámci nových poreformních podmínek EU.

Smyslem trhu s biopalivy ale není vytlačení výroby potravin. Je to jen prostředek pro zachování pěstování cukrové řepy na našich polích. Současné snižování výrobních kapacit v EU vyvolává závislost na světovém trhu, a to jak v zajištění cukru pro potravinářské užití, tak i v zajištění energie ve formě bioetanolu. [9]

Cukerní reforma splnila svůj cíl a očekává se, že během jednoho roku dojde ke stabilizaci celého evropského cukerního průmyslu, který si prošel „krvavou lázní“, kdy bylo v celé EU uzavřeno přibližně 75 cukrovarů a kdy výroba cukru v EU klesla z 22 milionů tun na současných 12 milionů tun. Uvedl to generální ředitel společnosti Cukrovary a lihovary TTD Oldřich Reinbergr agronomické konference, kterou pořádal Svaz pěstitelů cukrovky Čech a řepařská komise této společnosti v Nymburku. [26]

Pro cukrovar České Meziříčí byla cukerní reforma přínosem. Přes počáteční obavy, díky dlouhodobým cílům majitelů, usnadnila rozvoj cukrovaru. Investiční záměry se dařilo lépe naplnit, protože uzavření cukrovarů konkurence vedlo ke snadnějšímu přístupu k

základní surovině. Cukrová řepa se nedá pěstovat všude a reforma zvýšila tlak na rentabilitu pěstování. [5]

1.2 Tereos TTD, a.s.

Profil společnosti

Společnost Tereos TTD je vedoucí skupinou v oblasti zpracování cukrové řepy v České republice a zároveň patří mezi deset největších českých potravinářských firem. Koncern Tereos je jeden z největších světových výrobců cukru, lihu a škrobu.

Společnost Tereos TTD, a. s. je v současnosti největším českým producentem cukru a lihu (jemný, technický, bioetanol). Ve svých pěti závodech zpracuje více než 2 miliony tun cukrové řepy. Hlavními výrobky společnosti jsou cukr zhruba 230 tisíc tun ročně (cukrovary v Dobrovici a v Českém Meziříčí), 640 tis. hl lihu (lihovar Dobrovice - bioetanol, lihovar Chrudim – jemný a technický líc) a to jak pitný, tak pro energetické účely. Dále vyrábí pelety – krmivo pro hospodářská zvířata, lihovarnické výpalky a hnojiva.

V Balicím centru Mělník se ročně zabalí do spotřebitelského balení více než 90 tis. tun cukru.

Historie společnosti sahá až do roku 1831, kdy byla zahájena výroba cukru v cukrovaru Dobrovice. Cukr je zde tedy nepřetržitě vyráběn již více než 181 let. Cukrovar Dobrovice prošel v posledních letech výraznou modernizací a dnes patří mezi největší závody ve střední a východní Evropě.

Cukrová řepa jako základní surovina nejenom pro výrobu potravin (cukr), ale i nově i pro výrobu obnovitelné energie (bioetanol) je dodávána přibližně 420 pěstitelům z plochy 33 tis. ha.

Bioetanolový závod v Dobrovici, který je provozován dceřinou společností Agroetanol TTD, a. s., je vůbec prvním průmyslovým lihovarem na výrobu bezvodého kvasného lihu (bioetanolu) v České republice. Výroba bioetanolu byla zahájena v říjnu 2006. Ze základní suroviny cukrové řepy je v cukrovaru vyráběna tzv. cukerní šťáva, ze které je po té vyráběn finální produkt.

V roce 2010 se Společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s. a Agroetanol TTD, a. s. staly součástí certifikačního systému ISCC (International Sustainability and Carbon Certification), který na základě směrnic Evropské unie o podpoře a využívání energie z

obnovitelných zdrojů (2009/28/ES, 2009/30/ES) zaručuje, že při výrobě biopaliv byly dodrženy základní podmínky udržitelnosti:

- snižování emisí skleníkových plynů
- udržitelné nakládání s půdou
- ochrana přírodních stanovišť
- podmínky sociální udržitelnosti

Společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a.s. a Agroetanol TTD, a.s. úspěšně prošly procesem certifikace udržitelnosti od pěstitelů cukrové řepy, přes první sběrné místo až po konečný proces výroby bioetanolu, a to jako jedny z prvních ve svém oboru a regionu.

Mohou tak svým zákazníkům deklarovat, že při pěstování cukrové řepy a spotřebě všech surovin nutných pro výrobu biopaliv jsou dodržovány veškeré podmínky na udržitelnou výrobu a splněny požadavky Evropské legislativy.

V praxi to znamená, že společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a.s. a Agroetanol TTD, a. s. vyrábí bioetanol technologií, která zajišťuje:

- snížení emisí skleníkových plynů oproti fosilním palivům
- pro pěstování cukrové řepy je využívána stávající orná půda, která byla i v minulosti pro výrobu cukrové řepy používána
- cukrová řepa je pěstována podle správné výrobní praxe
- zaměstnanci, kteří se podílejí na výrobě tohoto paliva, pracují v souladu s pracovními a sociálními podmínkami obvyklými v Evropské unii a České republice

Ke 2. květnu 2011 zápisem do Obchodního rejstříku se změnil název největšího českého zpracovatele cukrové řepy a výrobce cukru i lihu. Se změnou názvu souvisí i nové logo. To nahradí původní korunku TTD, která se stává brandem pro výrobky společnosti Tereos TTD. Zároveň fúzí s mateřskou Tereos TTD zanikla dceřiná společnost Agroetanol TTD, která provozovala bioetanolový lihoval v Dobrovici. Ten je nyní součástí portfolia Tereos TTD. Důvodem změny názvu je rozhodnutí majoritního vlastníka společnosti, francouzského koncernu Tereos, o zavedení jednotné identity v celosvětovém měřítku. Skupina Tereos v současnosti působí na třech kontinentech (Evropa, jižní Amerika, Afrika) a v 35 závodech vyrábí z cukrové řepy, cukrové třtiny a obilovin více než 3,6 milionu tun cukru, 17 milionů hektolitrů lihu a bioetanolu a 1,8 milionu tun škrobářenských výrobků.

V kampani v roce 2010/2011 měla společnost Tereos TTD obrat 4,8 miliardy korun a vykázala zisk 530 milionů korun. Je průkopníkem na českém trhu s biopalivy, kdy jako první u nás začala vyrábět ekologicky šetrné palivo E85.

V únoru 2012 společnost Tereos TTD, a.s. získala Moravský lihovar Kojetín, a.s. Tereos TTD získá všech 100 procent akcií Kojetína a ten se tak stane jeho dceřinou společností. Ještě v průběhu roku by ale mělo dojít k fúzi obou společností.

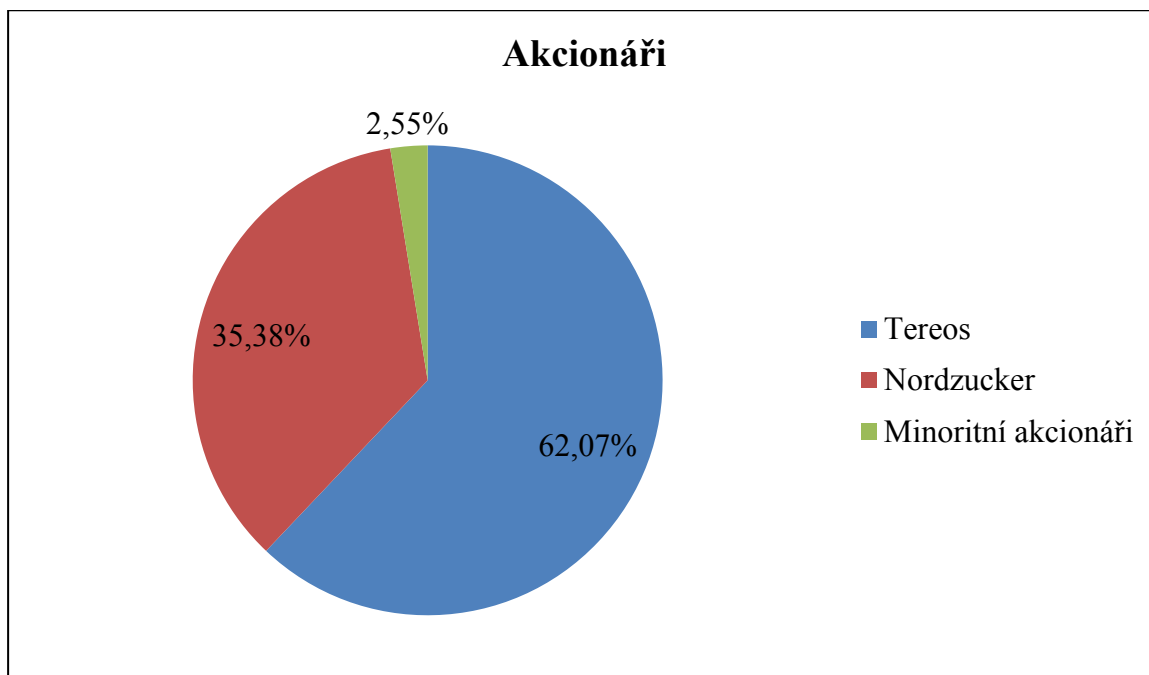
Moravský lihovar Kojetín, a. s. je významným producentem kvalitního kvasného lihu z cukrové řepy, který se využívá zejména v potravinářském průmyslu. Jedním z hlavních důvodů akvizice bylo efektivní využití základní suroviny společnosti Tereos TTD – cukrové řepy. Společnost je největším zpracovatelem cukrové řepy v České republice a kvůli kvótám na výrobu cukru již nemůže dále zvyšovat kapacitu svých cukrovarů. Proto se rozhodli získat lihovar v Kojetíně, který je proslulý svým velebným lihem nejvyšší kvality. [23]

1.2.1 Akcionáři

Akcionáři společnosti Cukrovary a lihovary TTD jsou francouzská společnost Tereos, Nordzucker a drobní akcionáři.

Procentuální zastoupení akcionářů, které je ukázáno na obrázku č. 1.

- **Tereos 62,07%**
- **Nordzucker 35,38%**
- **Minoritní akcionáři 2,55% [30]**

Obr. č. 1: Akcionáři

Zdroj: [25]

1.2.2 Strategie společnosti

Cílem společnosti je zajistit dlouhodobý a trvalý rozvoj společnosti a být silným, spolehlivým a stabilním partnerem pro naše pěstitele cukrové řepy a pro naše zákazníky.

Jedním z hlavních cílů společnosti je také zajištění bezpečnosti a požadované kvality vyráběných produktů. [25]

1.2.3 Veřejně prospěšná činnost společnosti

Společnost Tereos TTD si plně uvědomuje svou zodpovědnost největšího zaměstnavatele na Dobrovicku a není jí lhostejný kulturní a sportovní život v regionu. Proto společnost nejen finančně podporuje celou řadu spolků a organizací působících na Dobrovicku.

Společnost se zároveň podílela na rekonstrukci historického areálu bývalého hospodářského dvora, kde vzniklo unikátní Muzeum cukrovarnictví, lihovarnictví, řepářství a města Dobrovice.

1.2.4 Struktura společnosti Tereos TTD, a.s.

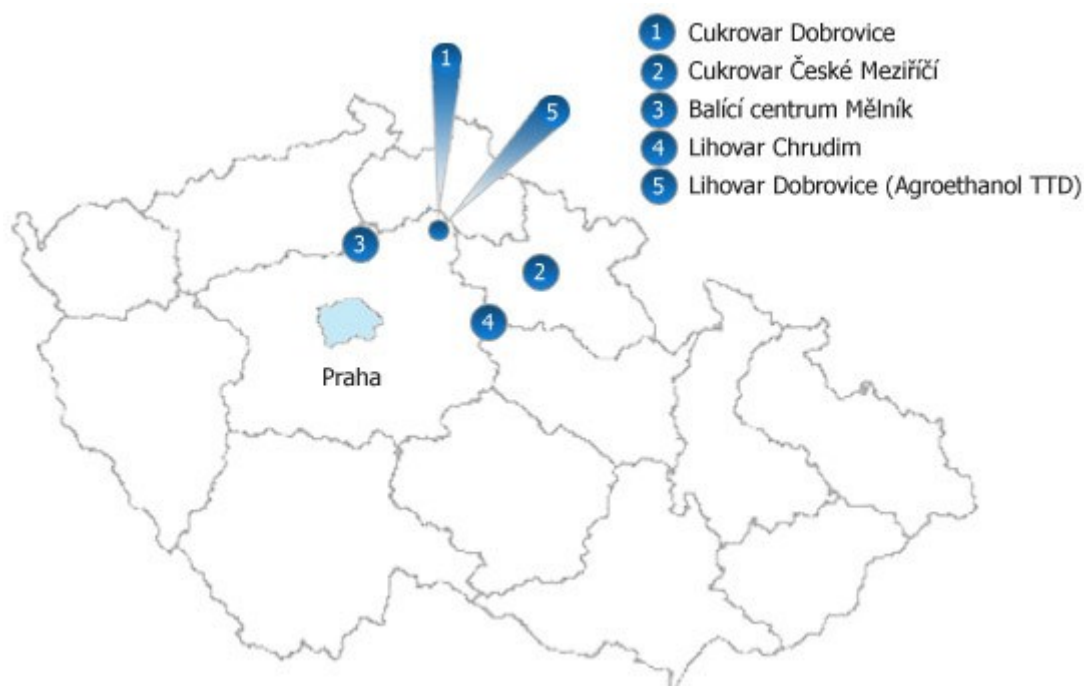
Společnost Tereos TTD, a.s. se dělí na Cukrovar Dobrovice, Cukrovar České Meziříčí, Balící centrum Mělník, Lihovar Chrudim a na Agroethanol TTD, a.s. - Lihovar Dobrovice, což je vidět v tabulce č. 2.

Tab. č. 2: Dělení společnosti Tereos TTD, a.s.

Cukrovary a lihovary TTD, a.s.				
Cukrovar Dobrovice	Cukrovar České Meziříčí	Balící centrum Mělník	Lihovar Chrudim	Agroethanol TTD, a.s.
				Lihovar Dobrovice

Zdroj: [25]

Těchto pět závodů je umístěno na mapě České republiky, což je vidět na obrázku č. 2.

Obr. č. 2: Rozmístění závodů

Zdroj: [25]

1.3 Cukrovar Dobrovice

Kolébka průmyslového cukrovarnictví střední Evropy. Takto hrdě nazvaný cukrovar v Dobrušce bezpochyby patří mezi nejstarší činné řepné cukrovary nejenom v Evropě,

ale i ve světě. Jako takový je jediným závodem, jehož řídicí, výrobní a pomocné provozy jsou stále umístěny i v původních nejstarších budovách. Tento výjimečný kredit mu právem přisuzuje statut průmyslové pamětihodnosti České republiky, navíc umocněný skutečností provozu bez vynechání jediné kampaně.

Dobrovice jsou dnes největším cukrovarem nejen v ČR, ale ve všech nových členských státech EU. Dosaženými výsledky kvality a kvantity je zcela srovnatelným se všemi ostatními cukrovarů celého EU.

Díky obrovským investicím a nepřetržitě modernizaci se podařilo zvýšit zpracovatelskou kapacitu z původních 1000 tun řepy za den v roce 1992 až na současných 14 000 tun řepy za den.

V cukrovaru v Dobrovinci se během cukrovarnické kampaně, která začíná vždy na podzim a trvá přibližně 90 - 100 dní, vyrobí 140 000 tun cukru. Společně s cukrovarem v Českém Meziříčí tak společnost Tereos TTD, a. s. ročně vyrobí přibližně 230 000 tun cukru. Z tohoto množství je 70 % určeno pro český trh a 30 % se vyváží do zemí Evropské unie.

Dalším produktem, který se vyrábí v cukrovaru Dobrovice, jsou pelety. Pelety jsou vysušené cukrovarnické řízky, ze kterých byl extrahován téměř všechno cukr. Pelety se prodávají zemědělcům a slouží jako krmivo pro skot. Kapacita sušárny řízků činí 50 000 tun pelet ročně. [4]

1.4 Lihovar Chrudim

Psal se rok 1871, vrcholila zakládací horečka cukrovarů a ve velkém počtu byly zakládány a stavěny i další podniky potravinářského průmyslu. V té době významné osobnosti, živnostníci a rolníci z Chrudimi i okolí, založili podnik s názvem „Akciový lihovar v Chrudimi“. V českých rukou se pak lihovar udržel až do znárodnění. Významnou pomoc při založení sehrál místní cukrovar, sousední podnik.

Po stabilizaci celé skupiny TTD po roce 1997 je v souladu s koncepcí společnosti TTD v chrudimském lihovaru pokračováno v rozvojovém programu: automatizace kotelny, nové těleso odparky na zahušťování výpalků, nová záparová kolona či chladič věž jsou kroky, které vedou k trvalému zlepšování stavu a kapacity zařízení lihovaru. Poslední investicí v roce 2005 byla výstavba nové varny a rozšíření kvasírny. V roce 2006 instalována secondhandová rektifikační jednotka, která zvýšila množství a kvalitu vyráběného jemného lihu.

Výkonnost lihovaru a kvalita vyráběného lihu má trvale stoupající tendenci. Za posledních 16 kampaní se množství zpracované melasy zvýšilo téměř šestkrát, stejně tak výroba lihu za celou kampaň. Lihovar Chrudim tvoří významnou součást společnosti TTD a také je jednou z trojice průmyslových lihovarů České republiky. Lih z Chrudimi je expedován ke všem významným českým a slovenským výrobcům lihovin. [2]

1.5 Agroetanol TTD lihovar Dobrovice

Bioetanolový závod v Dobrovici, který je provozován společností Agroetanol TTD, a. s., je vůbec prvním průmyslovým lihovarem na výrobu bezvodého kvasného lihu (bioetanolu) v České republice. Výroba bioetanolu byla zahájena v říjnu 2006. Od ledna 2009 Agroetanol TTD dodává jako první výrobce ve střední a východní Evropě na český trh biopalivo E85. Roční výrobní kapacita lihovaru, která je jeden milion hektolitru, činí z tohoto závodu největší průmyslový lihovar v České republice a nejmodernější lihovar ve střední a východní Evropě.

K vybudování lihovaru měla společnost Tereos TTD tři impulsy: podporu akcionářů - francouzské skupiny Tereos, nutnost najít po zavedení nového cukerního pořádku uplatnění pro cukrovou řepu a také možnost provázat celou řadu výrobních technologií s cukrovarem v Dobrovici.

Od roku 2006 je tak společnost Cukrovary a lihovary TTD díky synergii cukrovaru s lihovarem vedoucí skupinou ve zpracování cukrové řepy v České republice, jejímž cílem je být i nadále silným, spolehlivým a stabilním partnerem pro české pěstitele cukrové řepy. [2]

1.6 Balící centrum Mělník

Balící centrum Mělník bylo původně cukrovar Mělník. Cukrovar v Mělníku byl malým závodem na výrobu surového cukru. Pod názvem „Společná továrna na cukr u Mělníka“ existoval 42 let. Byl postaven a zprovozněn v roce 1869 na břehu Labe. Zakladateli byli místní sedláci a živnostníci.

Závod po vstupu dobrovické společnosti do Pražské cukerní v posledních kampaních zpracovával okolo 3 300 tun řepy za den a dosahoval vyrovnaných výsledků v porovnání s ostatními závody skupiny.

Poslední kampaň mělnického cukrovaru začala 25. září 2003. Výrobní zařízení cukrovaru definitivně utichlo 5. prosince.

Ticho po poslední kampani ale netrvalo dlouho, již v následujícím roce 2004 začaly intenzivní práce na celkové rekonstrukci a modernizaci mělnické balírny. Budoucí balicí centrum TTD zejména pro drobné spotřebitelské balení bylo upraveno především z pohledu požadavků zákazníků a norem hygieny, organizace a bezpečnosti práce. V areálu balírny zůstala všechna tři betonová sila na cukr, který je dovážen z Dobrovice v cisternách v době kampaně nepřetržitě. Za tím účelem byl vybudován i příjem cukru o kapacitě cca 800 tun za den. Také jsou využívána sila v bývalých cukrovarech v Čakovicích a v Kostelci nad Labem, kde rovněž prošla nezbytnými úpravami tak, aby vyhovovala novým požadavkům. V Kostelci se nadále vyrábí kostkový cukr dnes již klasického tvaru.

Široký sortiment zboží baleného v Mělníku byl po modernizaci dále rozšířen. Skupina TTD vstupem do Evropské unie získala totiž řadu nových odbytišť svého cukru ve starých členských státech anebo i mimo evropský kontinent.

Balírna je schopna při nepřetržitém celodenním provozu zabalit až 800 tun drobného spotřebitelského balení. Zatímco řepných a třtinových kampaní v letech před nedávnou modernizací se ročně zabalilo okolo 20 tis. tun drobného spotřebitelského balení, v období po rekonstrukci je to více než 90 tisíc tun.

Balírna Mělník tak dnes představuje největší a nejmodernější závod svého druhu ve střední a východní Evropě.

Partnerství českého předsednictví EU

Kromě standardního balení výrobků je mělnická balírna schopná i reagovat na okamžitou poptávku a připravit speciální výrobky ke zvláštním příležitostem.

Jednou z nich je bezpochyby oficiální partnerství společnosti Tereos TTD a předsednictví České republiky Radě EU. Pro tuto příležitost vznikly v Mělníku obří dekorativní kostky cukru o hraně jeden metr a dále dárkové kostky cukru o hraně pět a deset centimetrů.

Po celé trvání českého předsednictví se také při všech oficiálních událostech sladí cukrem vyrobeným v Dobrovice a zabaleným v Mělníku speciálně do papírového balení s mottem českého předsednictví. [2]

1.7 Cukrovar České Meziříčí

Nejdříve se dovíme krátce něco o historii a Cukrovaru České Meziříčí, poté popisují jeho současnou stránku podniku.

1.7.1 Historie Cukrovaru České Meziříčí

Cukrovar České Meziříčí byl založen v roce 1871, a to místními rolníky, kteří dokázali cukrovar během jednoho roku zprovoznit. Dohodli se na založení společnosti s názvem Společný rolnický cukrovar v Meziříčí. Další vývoj už tak příznivý nebyl, vlastními chybami ve vedení a vlivem dvou silných krizí 70. a 80. let 19. století musel cukrovar ohlásit úpadek. V konkurzu jej koupila v roce 1885 vídeňská firma Nathan Hellmann v majetku rodin Hellmannů a Bondyů.

Majitel cukrovaru Oskar Bondy přivedl meziříčský cukrovar k nepochybnému rozvoji. Stabilizace řepní základny a zejména odbytíšť žádaného cukru udělaly z úpadkového a skoro zaniklého malého cukrovaru silného a nepříjemného konkurenta všem okolním závodům. V Meziříčí se vyráběly všechny druhy konzumního zboží od žádaných homolí po sypké formy.

Slibný vývoj přerušil ničivý požár, který na jaře 1915 strávil celou továrnu. Situaci obnovy komplikoval, ale i zvýhodňoval válečný stav, v každém případě ve velmi krátké době na troskách malého závodu vyrostly stavebně velice zdařilé budovy nového cukrovaru, jež prostorově stačily na dalších 80 let. Stojí dodnes a tvoří neodmyslitelnou dominantu Českého Meziříčí a celého okolí.

Nástup fašismu znamenal v roce 1938 odchod Oskara Bondyho do zahraničí, jenž rok před tím dohodl převzetí rodinné firmy akciovou společností „Středočeský cukerní průmysl“.

Poválečné osudy meziříčského cukrovaru jsou obdobné jako v jiných cukrovarech: úplné zastarání zařízení, minimální investice, kapacitně po celých čtyřicet let bez nárůstu. Výjimku tvoří již před válkou připravená a v roce 1947 provedená úplná rekonstrukce kotelny včetně montáže turbíny. Až od šedesátých let následovaly jen nejnnutnější výměny zařízení, naštěstí tyto investice přicházely každoročně, systematicky a že nebyly malé, o tom svědčí největší meziříčská dominanta z konce 80. let silo na skladování 9,5 tisíc tun cukru. Proto lze hovořit o lepším výchozím postavení Českého Meziříčí při celkových společenských změnách od počátku 90. let.

Po privatizaci v rámci začlenění do „Východočeské cukerní, a. s.“ v roce 1992, následných složitých ekonomických a obchodních poměrech, které vyústily vznikem samostatné akciové společnosti v roce 1993, cukrovar prokázal svoji životaschopnost a nastoupil cestu zvyšování výrobní kapacity a kvality výrobků. Byly pořízeny dlouho očekávané stroje a zařízení.

Následně pak po vstupu francouzského kapitálu, dnes pod značkou Tereos a po fúzi s dobrovickou společností, pokračovalo zlepšování celého provozu z pohledu technologie i řízení. V souvislosti se vstupem ČR do EU došlo v Meziříčí v roce 2004 k další výrazné rekonstrukci zejména zprovozněním nového kotle, postavením vápenky, chladičové věže, atd.

Těsně před kampaní, 26. srpna 2004, byla část cukrovaru poškozena požárem. Hroživě vypadající událost však nakonec díky neuvěřitelnému pracovnímu nasazení vlastních zaměstnanců a dodavatelských firem vedla pouze k malému posunutí začátku kampaně. Dnešní stav závodu po provedených změnách je již nesrovnatelný s minulostí, změnilo se skutečně všechno. Tyto veškeré úpravy zařízení, změny a modernizace přivedly českomoravský cukrovar po proběhlé kampani 2007/08 k charakteristice provozně spolehlivého závodu, zejména z pohledu energetiky, s nejmenšími náklady na výrobu v rámci celé evropské části skupiny Tereos.

V roce 2009 byla v jihovýchodní části areálu cukrovaru postavena sušárna a lisovna řízků. [2]

1.7.2 Současnost Cukrovaru České Meziříčí

Ještě v roce 1995 byla zpracovatelská kapacita cukrovaru v Českém Meziříčí pouze 1400 tun řepy denně. K zásadnímu zvýšení zpracování a modernizaci provozu došlo až po vstupu cukrovaru do společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s. v roce 1997. Od té doby se každoročně navyšovala zpracovatelská kapacita.

Během cukrovarnické kampaně, která trvá přibližně 90 až 100 dní, zpracovává cukrovar v Českém Meziříčí 7 000 tun cukrové řepy denně, ze které vyrobí 70 000 tun cukru a více než 25 000 tun pelet ročně.

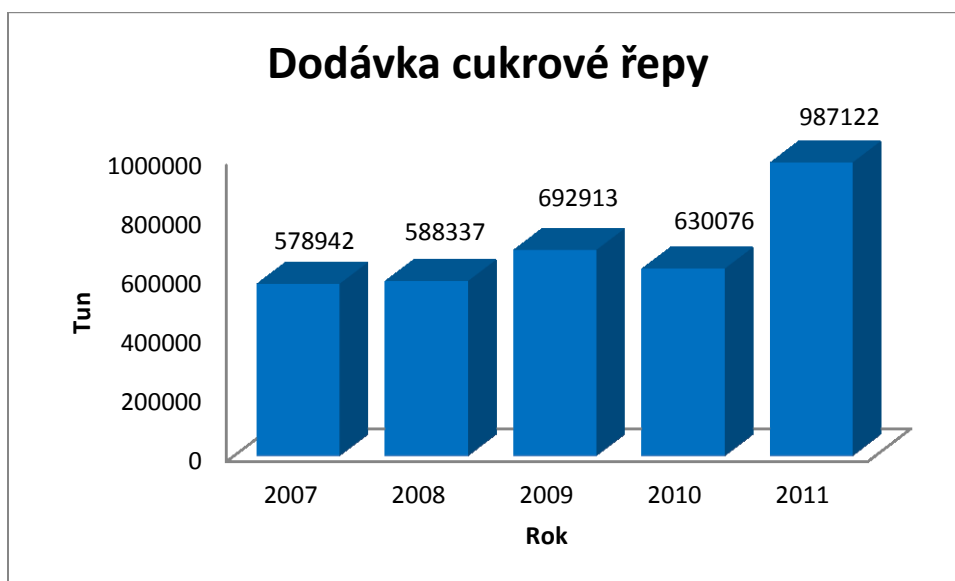
Hranice půl milionu tun řepy byla překonána v kampani 2007/08. Nárůst se za poslední kampaně odvíjí téměř podle geometrické křivky, přičemž v kampani 2011/2012 bylo zpracováno největší množství řepy v historii, přes 950 tisíc tun. Znárodnění dodávky

cukrové řepy za posledních 5 let je vidět na obrázku č. 3 a v tabulce č. 3. Je to odraz modernizace zařízení stále na vyšší výkony.

Tab. č. 3: Dodávky cukrové řepy v tunách do Cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011

Dodávka cukrové řepy				
2007	2008	2009	2010	2011
578942	588337	692913	630076	987122

Zdroj: [5]

Obr. č. 3: Přehled dodávek cukrové řepy do cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011

Zdroj: [5]

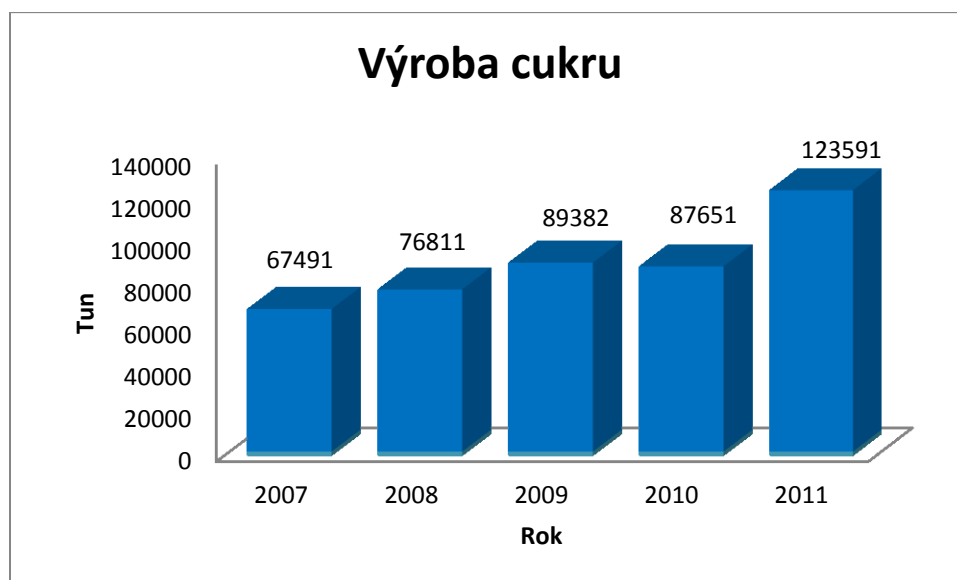
Veškeré úpravy zařízení, změny a rozsáhlé modernizace přivedly českomeziříčský cukrovar v roce 2008 k charakteristice provozně spolehlivého závodu. Zejména z pohledu energetické náročnosti je továrna v Českém Meziříčí na špičkové úrovni.

V kampani 2011/2012 bylo prozatím vyrobeno nejvíce cukru v historii cukrovaru: 123591 tun. Přehled výroby cukru naleznete na obrázku č. 4 a v tabulce č. 4. Současně se zvyšujícími kvantitativními výkony stoupá i kvalita. Cukrovar je spolu s Dobrovským závodem podřízen standardním a certifikovaným postupům sledování a zlepšování kvality výroby. Dosahované výsledky proto umožňují prodávat meziříčský cukr nejnáročnějším zákazníkům v tuzemsku a v zahraničí.

Tab. č. 4: Výroba cukru v tunách v Cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011

Cukru				
2007	2008	2009	2010	2011
67491	76811	89382	87651	123591

Zdroj: [5]

Obr. č. 4: Výroba cukru v cukrovaru České Meziříčí v letech 2007-2011

Zdroj: [5]

Před poslední kampaní 2011/2012 byla v Českém Meziříčí největší investicí výstavba odpopílkovacího zařízení pro kotelnu, a to včetně nového zásobníku na popílek. "Díky této investici cukrovar do budoucna splňuje podmínky pro provoz kotlů z hlediska emisí tuhých znečišťujících látek i po zavedení nových emisních norem po roce 2016. Dalšími investicemi byla výstavba třídíče cukru v bílé zóně závodu, výstavba natahovacích nádrží na varně, instalace nového buzení generátoru, rekonstrukce ochrany generátoru a dalšího zařízení a také instalace nového řídicího systému varny.

Každoroční podzimní kolorit – řepa tam, cukr ven – je magnetem pro celé široké okolí a vyvrcholením celoročních příprav zařízení pro všechny zaměstnance. Je tomu tak již 142 let. Bilancování tohoto období probíhá z pozice rozvíjejícího se velkého středoevropského a východoevropského cukrovaru, který je v současnosti jediným nositelem tradice východních Čech. [4]

2 VYBRANÝ MIKROREGION A JEHO CHARAKTERISTIKY

Tato kapitola se zabývá definicí mikroregionu a určení mikroregionu České Meziříčí.

2.1 Definice mikroregionu

Nejdříve definuji pojmy region a regionalizace, poté určím mikroregion.

Pojem region chápou jednotlivé vědní disciplíny odlišně dle svého odborného zaměření (v ekonomické, geografické, historické, právní, kulturní i politické rovině).[10]

Principy tradiční koncepce regionu byly zformulovány již na začátku našeho století a vycházely ze tří hlavních předpokladů:

1. regiony reálně existují na zemském povrchu,
2. regiony odrážejí přírodní, ekonomické, sociální a kulturní poměry v krajině,
3. společnost si regiony uvědomuje a pojmenovává je.

K vymezení pojmu region se přistupuje ve dvou základních pojetích – objektivním a subjektivním. V objektivních přístupech je region vymezen na základě reálných a jasně definovatelných kategorií (např.: administrativní hranice, geografické prostředí apod.). Mladší, subjektivní, pojetí vychází z předpokladu, že region a jeho hranice jsou dány lidskou představivostí, resp. region je spojen s určitými charakteristickými rysy, které jednotlivci pro dané území definují (např.: kultura, historie aj.) a které není možné objektivně vymežit.

Region je v současné době v regionálních a především správních vědách také stále více chápán jako určitý územní celek, který je menší než stát, jehož je součástí. Takto vymezené regiony jsou charakterizovány jako specifické právní, politické, ekonomické i kulturní jednotky, jejichž status se v jednotlivých zemích EU významně liší, ale které stále více aktivně vstupují do procesů lokálního a regionálního rozvoje. [7]

Regionalizace je systém kvalitativních a kvantitativních metod používaných pro identifikaci regionů. Jedná se o činnost, která směřuje k vymezení regionů. Jejím základem je zpracování informací o daném území (fyzicko-geografické charakteristiky, struktura osídlení, ekonomické aktivity, demografie, sociální vazby, ekologická situace, dopravní systémy a obslužnost území, politické struktury aj.), které jsou základem pro poznání charakteristik území a navržení rozvojových opatření, aktivit a koncepcí.

Mikroregion je definován jako dobrovolný svazek obcí či zájmové sdružení obcí. Mikroregion vymezený na základě společné kulturně historické identity území může být chápán jako neformální útvar, jehož existence však ve svých důsledcích může vést k intenzivní spolupráci obcí a měst v příslušném území, která je iniciována tzv. zdola, tj. na základě přirozených potřeb a priorit bez ingerence oficiálních státních orgánů a institucí.

Tato právně definovaná zájmová uskupení obcí jsou často zakládána v přirozených mikroregionech, nebo se svým vznikem mohou dokonce na vytvoření nového mikroregionu podílet. Přirozený mikroregion vymezuje v tomto případě území obcí, které dobrovolně vstupují do různých společenských aktivit. Zájmová sdružení venkovských obcí vznikaly a rozvíjely svoji činnost v geograficky ucelených a společným životem místních obyvatel integrovaných územích, často i bez ohledu na administrativní hranice okresů nebo později krajů.

V roce 2008 bylo zaznamenáno v České republice na 570 mikroregionálních sdružení, které sdružují 5473 obcí. Český právní řád nedefinuje předmět a organizaci činnosti mikroregionů specifickým zákonem. Většina mikroregionálních sdružení vzniká podle diapozitivů zákona o obcích (Z. č. 128/2000 Sb., paragraf 49) a má právní formu svazku obcí. [13]

Dobrovolné svazky obcí (mikroregiony) nezahrnují všechny obce, a naopak některé obce jsou součástí dvou či více svazků obcí. Jejich složení se průběžně mění podle toho, jak si jednotlivé obce uvědomují potřebu spolupráce a vzájemnou blízkost se svým okolím, tj. blízkost prostorovou i blízkost socio-kulturního charakteru obcí a jimi řešených problémů.

Přestože nejsou mikroregiony jednoznačně legislativně vymezené, rozsah jejich spolupráce je značný. Jednotlivé regiony se liší velikostí (od několika obcí až po několik desítek obcí) i zaměřením své činnosti. V minulosti vznikala sdružení obcí zejména za účelem dosažení jednoho konkrétního cíle s po splnění svého účelu zanikala. Mnohá sdružení vznikla původně za účelem realizace nějakého společného programu, na který jednotlivé obce neměly dostatek finančních zdrojů. Mezi takové typy projektů patří např.: společné odpadové hospodářství, výstavba vodovodu nebo kanalizace, zajištění dopravní obslužnosti, vybudování cyklostezek apod., v některých mikroregionech se však spolupráce rozvinula nad čistě účelové vztahy a rozsah

společných aktivit je relativně rozsáhlý (společné kulturně společenské aktivity, rozvoj cestovního ruchu, společné strategické dokumenty, marketing apod.).

Menší územní celky neboli mikroregiony usilují také o společné řešení problémů s vědomím místních potřeb s dosažení koordinovaného postupu v otázkách regionálního významu při jednání s orgány státní správy, podnikatelskou sférou, mezinárodními organizacemi apod. Založení a aktivity mikroregionů přináší nejen větší finanční možnosti pro rozvoj území a realizaci rozvoje, ale jsou také východiskem pro snadnější a úspěšnější jednání s vrcholnými institucemi státu a krajů, s občanskými sdruženími i podnikatelskou sférou, se správci technické infrastruktury, stejně tak jako s jednotlivými mezinárodními organizacemi.

Základním cílem vytváření této meziobecní spolupráce je integrace finančních prostředků za účelem vytváření společných rozvojových projektů, které by malé obce nebyly schopny samostatně řídit. Struktura příjmů mikroregionů je závislá zejména na předmětu činnosti a na konkrétních aktivitách, které jsou v rámci jednotlivých sdružení realizovány. Příjmy mikroregionů tedy lze rozčlenit do dvou základních skupin:

- vnitřní zdroje
 - členské příspěvky obcí, které jsou součástí příslušného sdružení,
 - příjmy z vlastní činnosti, popř. majetku (např. ze společných publikací knih a dalších materiálů pro cestovní ruch),
- vnější zdroje
 - příspěvky od sponzorů na jednotlivé sportovní nebo kulturní aktivity,
 - dotace z rozpočtů krajů, z ministerských programů, z jednotlivých fondů Evropské unie, z mezinárodních organizací (např. neziskových)

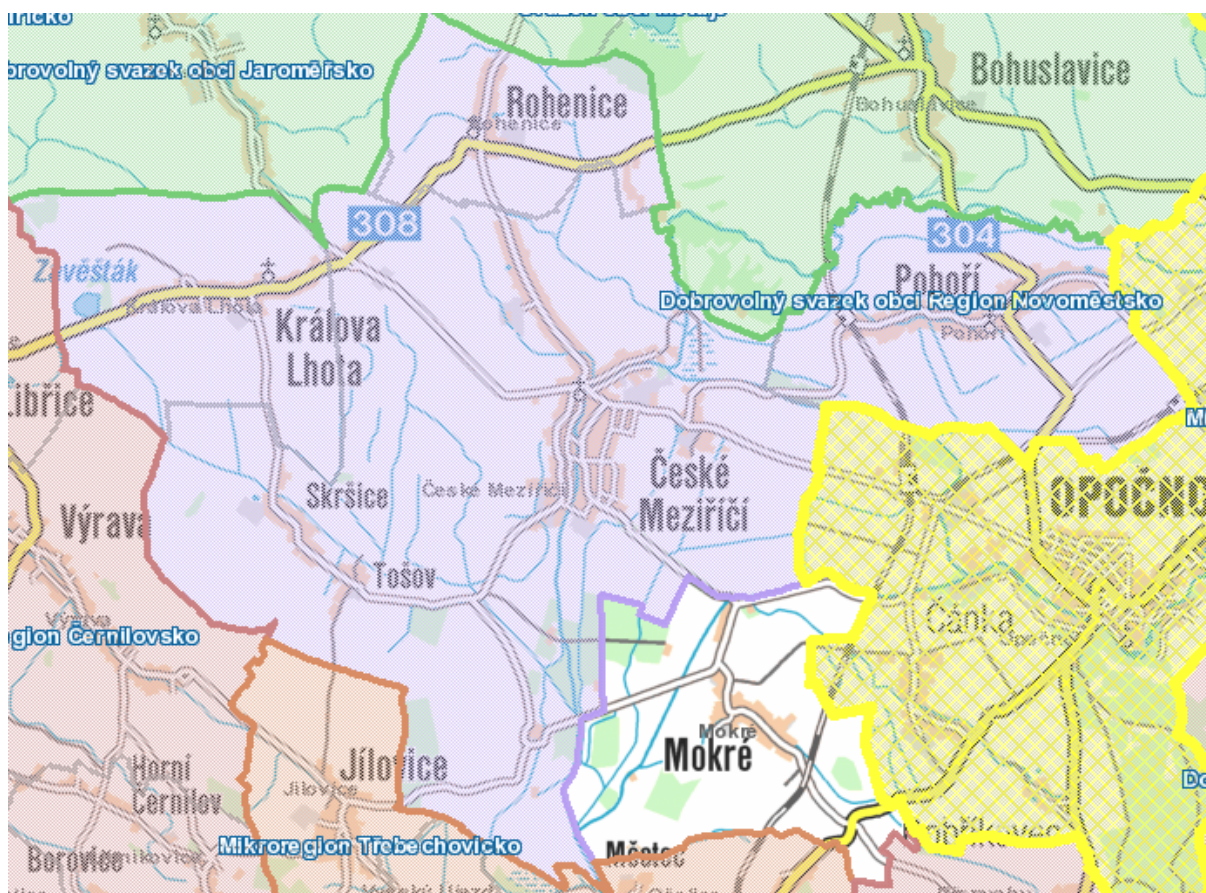
Významnou výhodou dobrovolného sdružování obcí za účelem řešení konkrétních rozvojových problémů je možnost překonání problémů typických pro malé obce a využití jejich rozvojových dispozic pro budoucí ekonomický růst. Vytváření dobrovolných svazků tak přináší nově vzniklým i tradičním malým obcím příležitost svobodně a samostatně ovlivňovat řízení vlastních záležitostí a obhajovat svoji vlastní politickou, ekonomickou, kulturní i sociální roli ve vztahu k vyšším územně samosprávným jednotkám.

Přínosem aktivit mikroregionů by měla být především koordinace vzájemných rozvojových aktivit obcí a zajištění harmonického rozvoje v určitém území. Kooperace mezi místními samosprávami může nabývat různých forem: výměna know-how a

zkušeností, společné požívání zařízení technické občanské infrastruktury, vypracování společných rozvojových programů, stanovení společných orgánů pro řízení specifických veřejných služeb (např. vzdělávání, kultura, řešení sociální exkluze) aj. Rozvíjení spolupráce na mikroregionální úrovni přináší větší možnosti pro vytváření rozvojových projektů a také větší možnosti pro získávání dotačních titulů z národních zdrojů i Evropské unie. [6]

2.2 Mikroregion České Meziříčí

Mezi obce mikroregionu patří Králova Lhota, Rohenice, České Meziříčí, Mokré a Pohoří. Znázornění mikroregionu na mapě je vidět na obrázku č. 5.

Obr. č. 5: Mikroregion České Meziříčí

Zdroj: [1]

2.2.1 České Meziříčí

Historie Českého Meziříčí

České Meziříčí se nachází ve zvlněné rovině pod Orlickými horami mezi řekami Labem, Metují a Orlicí. Odtud název. Sama obec leží na řece Dědině (dle nového opraveného pojmenování), do které se vlévá Zlatý potok, přitékající od Opočna.

Archeologické doklady o existenci lidí v prostoru obce a jeho okolí sahají hluboko do minulosti. Patří mezi ně nálezy hrubě opracovaných křemenů, nalezených na svazích Bílého kopce a na Vrtáčku. Valounové škrabadlo ze zkamenělého dřeva, staré 300-500 000 let, nalezené archeologem a geologem Karlem Žeberou na Bílém kopci, se řadí mezi nejstarší nálezy tohoto druhu v Čechách.

Vlastní obec začali naši předkové budovat v bažinaté a lesnaté krajině koncem 13. století u brodu přes Zlatý potok na odbočce důležité kladsko-polské zemské stezky, směřující k hradu Opočen a dále k trhové osadě Leštná (dnešní Dobruška). Uprostřed rozsáhlého královského lesa na lesní mýtině byla saskými kolonisty založena osada Králův Les (Cungeswald), jež je prvně připomenuta r. 1300. V roce 1352 se objevuje český název Mezrziecz současně se zmínkou o kostele sv. Kateřiny (patronka vozků a kolářů - v souvislosti s umístěním obce na obchodní stezce).

Pamětihodnosti:

Dominantou obce je barokní kostel sv. Kateřiny z r. 1748 postavený hrabětem Rudolfem Colloredo na místě původní dřevěné stavby. Před kostelem stojí socha Panny Marie od Františka Pacáka, žáka Matyáše Bernarda Brauna. Další významnou stavbou je i místní cukrovar.

Významní rodáci:

- Jakub Němeček, odbojný sedlák, literárně ztvárněný jako titulní postava ve hře Františka Adolfa Šuberta *Jan Výrava*
- Karel Otčenášek, 23. královéhradecký biskup [3]

Současnost obce České Meziříčí

České Meziříčí (dříve také *Meříč*, *Mezřič* atd.) je obec v Královéhradeckém kraji v okrese Rychnov nad Kněžnou. Leží v nadmořské výšce 254 m n. m. na katastrální ploše 2 194 ha a má 1 779 obyvatel (2011). V produktivním věku je 900 obyvatel. Počet mužů je 863 a počet žen činní 916. Průměrný věk obyvatel je 37,8 let.

V obci je mateřská škola a základní škola. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště, stadion a další sportoviště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kino,

kostel a hřbitov. V obci České Meziříčí má ordinaci jeden praktický lékař a jeden zubař. Kromě toho je zde umístěn i domov s pečovatelskou službou. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod. PSČ je 517 71.

Název obce pochází od její geografické polohy mezi řekami Labem, Metují a Orlicí. Sama obec leží na Zlatém potoce, který níže po proudu nese jméno Dědina. Starostou obce je ing. Milan Žďárek. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Dobruška. Obec České Meziříčí se rozkládá asi dvacet čtyři kilometrů od Rychnova nad Kněžnou a devět kilometrů od města Dobruška.

Části obce

- Malé Meziříčí
- Skršice
- Tošov
- Mochov
- Statek Ostrov
- Vranov

Firmy sídlící v Českém Meziříčí:

- V-COMP: Naší hlavní činností je komplexní realizace a správa počítačových sítí. Veškeré služby týkající s internetu a internetových prezentací, prodej a servis počítačového hardware, tvorby a konfigurace aplikačního software.
- AGE s.r.o.: Technologická zařízení pro chovy prasat a kuřat
- Cukrovar TTD, a.s.: Výroba a prodej cukru
- ECOM s.r.o.: Distribuce elektronických součástek
- Láska Pavel: video záznam, digitální střih, tisk, propagace
- Pneuservis NO HÁ: prodej osobních a nákladních pneumatik, kompletní oprava pneumatik, protektorování, miniservis - geometrie náprav, prodej autodoplňků
- SK Servis s.r.o.: Obchodní a servisní činnost v oboru manipulační techniky a dopravních prostředků. Opravy hydraulických a pneumatických systémů, motorů, opravy strojů a zřízení. Prodej náhradních dílů, autodílů, průmyslových pneumatik, autobaterií atd.
- Stavební firma Valeš: rekonstrukce, novostavby, opravy
- STAVIBET s.r.o.: veškerý stavební materiál jako střešní krytiny, cihly, zámková dlažba, betonové výrobky, fasádní polystyren, cement, vápno a mnoho dalších výrobků

- Velkoobchod K a K: prodej květin z Holandska, řezané a hrnkové květiny
- Zahradnictví - Josef Hájek: sadby zeleniny a květin, vázání květin a svatebních kytic, smuteční vazby
- ZEMSPOL České Meziříčí, a.s.: rostlinná a živočišná výroba, silniční nákladní doprava [18]

2.2.2 Králova Lhota

Vesnice Králova Lhota je začleněna územně pod okres Rychnov nad Kněžnou a náleží pod Královéhradecký kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Dobruška. Obec Králova Lhota se rozkládá asi dvacet sedm kilometrů severozápadně od Rychnova nad Kněžnou a třináct kilometrů západně od města Dobruška. Dle oficiálního turistického členění spadá do oblastí Orlických hor a Podorlicka. Na území této menší vesnice žije trvale zhruba 200 obyvatel.

Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod.

Vesnice Králova Lhota leží v průměrné výšce 265 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1356. Celková katastrální plocha obce je 525 ha, z toho orná půda zabírá osmdesát šest procent. [19] Základní informace o obci naleznete v tabulce č. 5.

Tab. č. 5: Základní informace o obci Králova Lhota

Základní informace o obci Králova Lhota	
Počet obyvatel	221 (k 30. 11. 2011)
V produktivním věku	136
Průměrný věk obyvatel	39 let
Katastrální výměra	525 ha

Zdroj: [8]

Do obecního zastupitelstva byl starostou zvolen pan **Josef Zemánek** a zástupcem starosty pan **Dr. Milan Pavelka**. Nové zastupitelstvo čekalo mnoho neobvyklých úkolů a závažných rozhodnutí. Určitou brzdou bylo a je nedostatek finančních prostředků,

které má obec k dispozici. Daňová výtěžnost z obce je minimální, protože chybí podnikatelské subjekty a pokud zde jsou, daně odvádějí v jiných obvodech.

Přesto však se podařilo odkoupit od Jednoty v rámci privatizace budovu prodejny, zmodernizovat jí a zachovat prodej základních potravin a potřeb v obci. Byla zmodernizována telefonní síť v obci, podařilo se do obce zavést vodovod. Byla vyasfaltována místní komunikace a byly opraveny chodníky ve středu obce. Po létech chátrání se podařilo obnovit veřejnou zeleň, vysázet nové růže ve středu obce. V letošním roce byla značným nákladem zmodernizována budova obecního úřadu a opraven obecní byt. V letech 2001-2003 byla vybudována plynová přípojka do obce. V roce 2008 proběhla generální úprava silnice.

2.2.3 Rohenice

Vesnice Rohenice je začleněna územně pod okres Rychnov nad Kněžnou a náleží pod Královéhradecký kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Dobruška. Obec Rohenice se rozkládá asi dvacet šest kilometrů severozápadně od Rychnova nad Kněžnou a deset kilometrů západně od města Dobruška. Dle oficiálního turistického členění spadá do oblastí Orlických hor a Podorlicka. Počet trvale žijících osob této menší vesnice se pohybuje kolem čísla 240 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 17 km od polských hranic.

V obci je pro menší děti k dispozici škola mateřská. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod.

Vesnice Rohenice leží v průměrné výšce 268 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1356. Celková katastrální plocha obce je 347 ha, z toho orná půda zabírá sedmdesát osm procent. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. Další údaje o obci znázorňuje tabulka č. 6.

Tab. č. 6: Základní informace o obci Rohenice

Základní informace o obci Rohenice	
Počet obyvatel	239
V produktivním věku	178
Průměrný věk obyvatel	36 let
Katastrální výměra	347 ha

Zdroj: [11]

Organizační struktura obce Rohenice:

- Starosta: Luboš Dvořák
- Místostarosta: František Kačírek
- Zastupitelstvo: Dan Hromádko, Libor Rind, Tomáš Čermák, Miroslav Slezák, Petr Srogončík
- Administrativa: Irena Myšáková [17]

2.2.4 Mokré

Vesnice Mokré leží na území okresu Rychnov nad Kněžnou a náleží pod Královéhradecký kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Dobruška. Obec Mokré se rozkládá asi dvacet kilometrů severozápadně od Rychnova nad Kněžnou a osm kilometrů jihozápadně od města Dobruška. Dle oficiálního turistického členění spadá do oblastí Orlických hor a Podorlicka. Stálý počet občanů této menší vesnice je asi 150 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 20 km od polských hranic.

Pro využití volného času je v obci k dispozici další sportoviště. Dále bychom v obci našli knihovnu a Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod. Nejbližší železniční zastávka je v Očelicích.

Vesnice Mokré leží v průměrné výšce 262 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1390. Celková katastrální plocha obce je 589 ha, z toho orná půda zabírá sedmdesát tři procent. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. [15] V tabulce č. 7 jsou vidět další informace o obci Mokré.

Tab. č. 7: Základní informace o obci Mokré

Základní informace o obci Mokré	
Počet obyvatel	148 (k 31.12.2011)
V produktivním věku	108
Průměrný věk obyvatel	42 let
Katastrální výměra	589 ha

Zdroj: [12]

2.2.5 Pohoří

Obec Pohoří leží v podhůří Orlických hor v nadmořské výšce 263 m, nedaleko měst Opočno a Dobruška. V dnešní obci je evidováno 231 popisných čísel a žije zde přes 650 obyvatel. Na ploše 650 ha je vybudovaná kompletní infrastruktura, která slouží všem občanům - zpevněné komunikace po celé obci, veřejné osvětlení, obecní rozhlas, vodovod a kanalizace s čistírnou odpadních vod. Na konci roku 2003 byla obec plynofikována. V obci funguje mateřská škola, základní škola (1. - 5. třída), tělocvična, pohostinství, obchod (potravinový) a v létě i přírodní kulturní areál.

V obci je dále nově zrekonstruovaný kostel sv. Jana Křtitele, hřbitov, hasičská zbrojnice, a hřiště na fotbal, tenis a volejbal. Pošta v obci není, využíváme služby pošty v Dobrušce (PSČ 518 01). Nejbližší zdravotnické zařízení je Nemocnice v Náchodě či Rychnově nad Kněžnou. Nejbližší kino je v Dobrušce (cca 4km). Naše vesnice je s okolím propojena veřejnou hromadnou dopravou jak autobusovou (prochází středem obce), tak vlakovou (železnice prochází okrajem obce). [16]

3 ANALÝZA VLIVU PODNIKU NA MIKROREGION

V této kapitule je pojednáno o sociologickém a ekonomickém vlivu provozu cukrovaru na mikroregion – České Meziříčí. Zároveň ve stručnosti zmiňují také vliv ekologický.

3.1 Zaměstnanost

Cukrovar České Meziříčí v současné době zaměstnává 114 zaměstnanců. Z toho je přímo 68 zaměstnanců z obce České Meziříčí, 27 z blízkého okolí (do 5km) a 19 ze vzdálenějších míst z toho 9 z Pardubického kraje.

Dále je v cukrovaru v Českém Meziříčí na opravách, rekonstrukcích, investiční výstavbě zaměstnáno dalších 41 pracovníků různých dodavatelských firem. Tyto firmy jsou z převážné části z Královéhradeckého kraje. Firmy z regionu Českého Meziříčí jsou zaměstnány také. V současné době z uvedených 41 pracovníků je 15 z místních firem. Přehled o zaměstnanosti Cukrovaru České Meziříčí mimo období řepné kampaně znázorňuje tabulka č. 8.

Tab. č. 8: Zaměstnanost Cukrovaru České Meziříčí mimo kampaně

Zaměstnanci Cukrovaru České Meziříčí mimo kampaně	
<u>Interní zaměstnanci</u>	
Zam. z Českého Meziříčí	68
Zam. z okolí do 5km	27
Zam. z okolí do 15km	19
Zam. z Pardubického kraje	9
Celkem	114
<u>Externí zaměstnanci</u>	
Z královéhradeckého kraje	26
Z Českého Meziříčí	15
Celkem	41

Zdroj: [5]

V těchto firmách jsou i zahraniční pracovníci a to buď s trvalým pobytem v ČR. To je 6 zaměstnanců z Ukrajiny. A další na pracovní povolení. Tedy 5 zaměstnanců ze Slovenské republiky a 2 zaměstnanci z Ukrajiny.

V kampani – tj. od poloviny září do konce kalendářního roku – se zaměstnává dalších 60 pracovníků, z toho pouze 3 jsou mimo mikroregion České Meziříčí. Tedy 57 pracovníků je místních. A z toho je 40 zaměstnanců důchodců. Přehled je vidět v tabulce č. 9.

Tab. č. 9: Zaměstnanost Cukrovaru České Meziříčí v kampani

Zaměstnanci Cukrovaru České Meziříčí v kampani navíc	
<u>Interní zaměstnanci</u>	
Zam. z Českého Meziříčí	57
Zam. z okolí do 5km	3
Celkem	60

Zdroj: [5]

V průběhu roku, při nárazových pracích – např. při mimořádných zakázkách na balený cukr, cukrovar ještě přibírá brigádníky na krátkou výpomoc a to samozřejmě jen z blízkého okolí. Cukrovar přijímá i studenty na letní brigády a to pouze na 14 dní a pouze děti zaměstnanců.

Tento stav zaměstnanců se v průběhu 5 let neměnil. Kolísá pouze rozsah firem, a to především v závislosti na rozsahu investic.

Další důležité z hlediska zaměstnanosti je vazba na firmy zabývající se dopravou a to jak cukru, tak cukrové řepy, řepných pelet a odpadů v období kampaně. Smluvně zajištěná doprava zaměstnává v období mimo kampaně cca 10 řidičů. V období kampaně zaměstnává dalších 100 řidičů a obsluhy nakladačů.

3.2 Přímá finanční podpora

Tereos TTD, a.s. podporuje jak sportovní a kulturní činnost, tak oblast školství. Závod sponzorsky podporuje Dětský pěvecký sbor Mezzisimo, Fotbalový klub České Meziříčí, Sbor hasičů, Sokol a Myslivecké sdružení. Dále věnuje finanční příspěvek na úklid obce zasažených přepravou řepy cukrovky.

V loňském a v roce 2009 bylo vypláceno na tyto účely 150 tisíc Kč. V letech 2005, 2006, 2007 a 2008 přibližně o 100 tisíc více.

3.3 Nepřímá finanční podpora – daně a poplatky

Na dani z nemovitosti zaplatí tento závod ročně 229 tisíc Kč. Tato částka je přínosem pro obec. Ostatní daně, vzhledem k sídlu společnosti v Dobrovici, jsou směřovány buď k přerozdělení v rámci hospodaření státu, nebo do regionu sídla (Mladoboleslavsko).

Závod platí každoročně poplatky za znečištění ovzduší. Je to částka cca 400 tisíc Kč a je také následně směřována do rozpočtu kraje. Tato částka jde na úhradu škod spáchaných nečistotami (spadem) – např. na lesy.

3.4 Životní prostředí – vliv ekologický

Jak je uvedeno v 3. 3. kapitole platí závod poplatky za znečištěné prostředí. Dalších asi 25 tisíc Kč je placeno přímo obyvatelům obce, kteří jsou obtěžováni prachem z uhelné skládky. Uhlí je potřeba pro provoz celého závodu a jako vedlejší efekt pro vyhřívání fabriky.

Závod ale na druhé straně každý rok investuje do protihlukových opatření. V roce 2009 to byla investice 2 509 tis. Kč, v roce 2008 1 179 tis. Kč.

Na výsadbu stromků, keřů a další úpravy okolí dává závod ročně 120 – 150 tis. Kč.

Aby se zamezilo plýtvání s úrodnou zemědělskou půdou, je každoročně prováděna těžba usazené zeminy a její následné vrácení do přírody to stojí ročně 1 500 – 2 000 tis. Kč. Ta to těžba se provádí na usazovacích rybnících, které jsou vybudované v rámci areálu vodního hospodářství cukrovaru.

Největší náklad na ochranu krajiny je ale dáván na důsledné čištění cukrové řepy přímo na polích zemědělců. Je to v rámci regionu akce za 12 500 tis. Kč. Jde o zamezení znečištění vozovky a také o zamezení plýtvání s úrodnou půdou.

V roce 2008 byla vybudována nákladem 165 977 tis. Kč sušárna řepných řízků. Řepné řízky se suší a lisují do tvaru pelet. Snížila se zátěž obce z hlediska dopravy řepných řízků a výrazně se snížilo znečištění vozovek.

3.5 Odběratelsko - dodavatelské vztahy

V této podkapitole se píše o vztazích mezi zemědělci, jakož dodavateli, odběrateli a dopravci.

3.5.1 Zemědělci

Nejdůležitější obchodní vztah je s dodavateli cukrové řepy. V současné době má závod 158 dodavatelů. Z toho je v nejbližším okruhu cukrovaru (do 5km) 10 dodavatelů. V roce 2012 by se počet měl zvýšit o 11 dodavatelů, což znázorňuje i tabulka č. 10.

Tab. č. 10: Počet dodavatelů cukrové řepy

Počet dodavatelů					Výhled
2007	2008	2009	2010	2011	2012
175	146	152	155	158	169

Zdroj: [5]

Cukrová řepa je pro dodavatele cukrovaru zajímavá komodita, která jim každoročně zajišťuje malý, ale jistý výdělek. Proto nemá závod problémy s kontraktací cukru.

V případě zániku cukrovaru by se většina dodavatelů ocitla v závažném problému, co pěstovat. Cukrová řepa totiž představuje až 33% podíl z celkových pěstovaných plodin v regionu u průměrného pěstitele. Výkupní cena v roce 2011 za jednotku řepy byla 840.00Kč/t plus příplatek za cukernatost 140.00Kč/t. K dalším zastoupeným plodinám, které jsou v regionu využívány pěstiteli, patří: obiloviny, pícniny, brambory a řepka olejka. Procentuální podíl ukazuje tabulka č. 11.

Tab. č. 11: Zastoupení plodin

Zastoupení plodin v osevních postupech	
Hustě seté obiloviny	60 - 80 %
Cukrovka	10 - 33%
Pícniny	10 - 25 %
Brambory	3- 5%
Řepka olejka	3- 5%

Zdroj: [5]

Výroba cukru, lihu, řepných pelet má v tomto regionu silnou podporu právě ze strany zemědělců.

3.5.2 Odběratelé

Z hlediska obchodních vztahů jsou odběratelé v mikroregionu nevýznamní. Není zde žádná zpracovatelská kapacita, která by průmyslové balení vyráběného cukru využila.

Odběratelé jsou ve vzdálenějších destinacích, ze 30% i zemích EU a dalších 10% mimo země EU.

3.5.3 Doprava

Jak již je uvedeno v 3. 1. kapitole, doprava cukru je zajišťována v průběhu roku rovnoměrně. Má 3 majoritní dopravce, největší je z okresu Hradec Králové.

Doprava cukrové řepy a zpětné vytížení těchto vozů je záležitost sezónní poskytuje práci dopravcům, kteří přes jarní a letní měsíce vozí např. stavební materiál.

V letech 2010 – 2011, kdy v rámci krize klesl počet rozestavěných staveb, byla pro ně práce ve IV. čtvrtletí roku velmi přínosná a lukrativní.

Je známo, že i některé menší dopravní firmy práce pro cukrovar zachránila před úpadkem.

Jak je uvedeno, jedná se zhruba o 90 vozidel a 10 strojů nákladních. Minimálně 10% jsou firmy z mikroregionu.

Doprava a manipulace s cukrem, řepou a peletami je ročně v hodnotě asi 50 000 tis. Kč.

3.5.4 Ostatní služby

Cukrovar je odběratelem dalších služeb a svoji potřebou umožňuje některým firmám existenci. Jsou to jak malé zámečnické a montážní firmy, tak firmy strážní a úklidové.

V rámci obce to jsou např. služby Pneuservis NO HÁ, benzinové statice HDB, a z nejbližšího okolí stavební firma Štěpánek, zámečnická firma Školník obě z Opočna.

Zakázky v oblasti oprav stojí závod ročně 26-30 tis. Kč.

Zakázky ostatních nakoupených služeb 29-35 tis. Kč.

3.6 Dlouhodobý vliv na region

Cukrovar České Meziříčí dlouhodobě zapříčiňuje minimální migraci obyvatel, stálost místní obchodní sítě, fungování lékařů a lékární, pohostinství (obědy pro zaměstnance), budování stále zástavby (nárůst obyvatel).

V roce 2008 – 2009 se pod patronací kraje za finančního přispění EU podařilo opravit některé příjezdové komunikace do Českého Meziříčí. To se stalo po faktické interpelaci generálního ředitele u krajského hejtmána.

Dne 15. 2. 2012 se Společnost Tereos TTD, provozující cukrovar v Českém Meziříčí, a Královeshradecký kraj se dohodli na dlouhodobé spolupráci při opravách vozovek. Během příštích pěti let tak cukrovarnicko-lihovarnická společnost přispěje na opravy silnic v Královeshradeckém kraji částkou převyšující 11,5 milionu korun, což odpovídá deseti procentům celkových nákladů spojených s opravami. Svými podpisy dohodu stvrdili předseda představenstva Tereos TTD Oldřich Reinbergr a hejtman Královeshradeckého kraje Lubomír Franc.

Pětiletá dohoda se týká přesně vymezených oprav a rekonstrukcí silnic II. a III. třídy v regionu svozové oblasti cukrovaru České Meziříčí, který je využívá v rámci své činnosti, zejména tedy k dopravě řepy. Peníze společnost Tereos TTD poskytne formou účelového darování finančních prostředků. „Vozy se řepou jezdí jen ve velmi omezeném období tři až čtyř měsíců ročně, platí mýtné, silniční daň a další zákonem stanovené poplatky a naše společnost odvádí daně a generuje vysokou přidanou hodnotu. Partnerství s Královeshradeckým krajem je dalším kamínkem do mozaiky společenské odpovědnosti naší společnosti,“ pokračoval předseda představenstva.

3.7 Vize

Cukrovar již nebude zvyšovat svoji kapacitu. V dlouhodobé perspektivě se uvažuje o výstavbě nového sila na cukr, o vybudování nové vstupní brány a tím zlepšení dopravní obslužnosti uvnitř obce.

Cukrovar zakoupil zchátralý mlýn a zakonzervoval ho s nadějí, že se podaří najít finanční prostředky na jeho rekonstrukci a adaptaci na místní muzeum.

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pomocí marketingového výzkumu a to konkrétně formou strukturovaného dotazníku je v práci analyzován vliv Cukrovaru České Meziříčí na obyvatele a okolí. Je zjišťováno, jak obyvatelé cukrovar vnímají z různých hledisek. Zda jim jeho provoz vadí v období kampaně ale i mimo kampaň. Jak obyvatelé vnímají podnik z hlediska ekonomického jako zdroje pracovních míst a jako obchodního partnera. Jestli obyvatelům vyhovuje mikroregion a jsou s ním spokojeni, a co by navrhovali pro rozvoj mikroregionu.

Dotazník je strukturován takto: první část se týká osobních údajů a místa kde respondenti bydlí. Ve druhé části je zjišťován názor na cukrovar. Zde jsou respondenti rozděleni na pracující a nepracující v cukrovaru.

Dotazník byl rozdán v obci České Meziříčí a to u příležitosti společenských akcí, kde se místních obyvatel vykytovalo nejvíce a kde se zúčastnili i obyvatelé mikroregionu. Poté byl také rozdán v cukrovaru České Meziříčí. Dotazník byl předán buď osobně, nebo elektronicky a to obyvatelům Českého Meziříčí a zaměstnancům cukrovaru.

Celkově bylo rozesláno nebo předáno 90 dotazníků. Nazpět bylo obdrženo 76 vyplněných dotazníků. Z toho bylo 42 žen a 34 mužů.

4.1 Dotazník

Dotazník byl obyvatelům mikroregionu předán osobně a to hlavně do podniku Cukrovar České Meziříčí a také elektronickou formou a to konkrétně emailem.

4.1.1 Charakteristika dotazníku

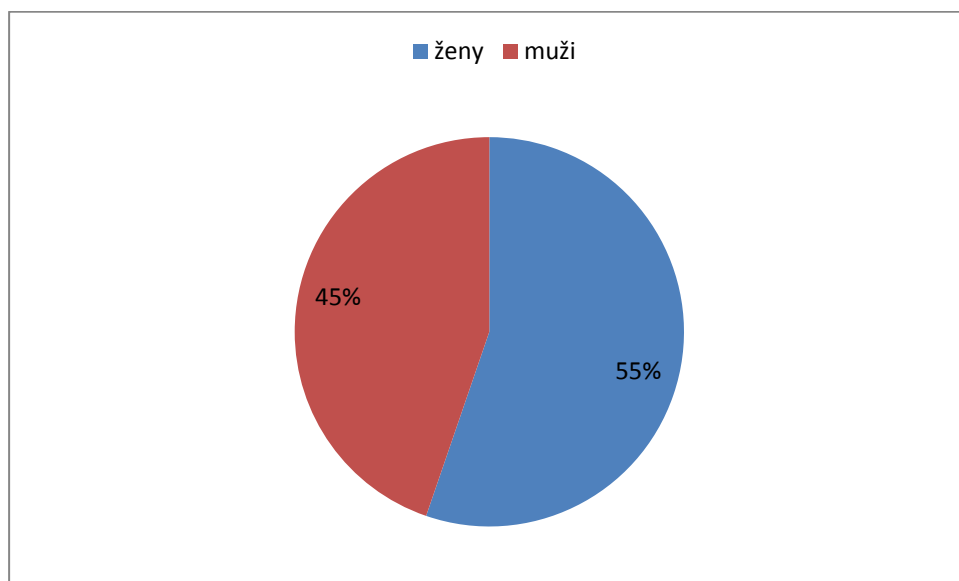
Obsah dotazníku je členěn na osobní údaje a údaje o Cukrovaru České Meziříčí.

Do osobních údajů spadají údaje o pohlaví a věku obyvatelstva, o vzdělání a místě bydliště dotazovaných o spokojenosti místa bydliště a délce pobytu v místě bydliště a také o vzdělání obyvatel.

V druhé části je dotazováno na Cukrovar České Meziříčí. A to jestli si obyvatelé myslí, že je největší zaměstnavatel v mikroregionu, jak hodnotí je ekonomický přínos pro obec České Meziříčí a jestli tu je ještě jiná možnost zaměstnání. Jestli obyvatelům vadí provoz Cukrovaru České Meziříčí a to jak v období řepné kampaně, tak také mimo ni.

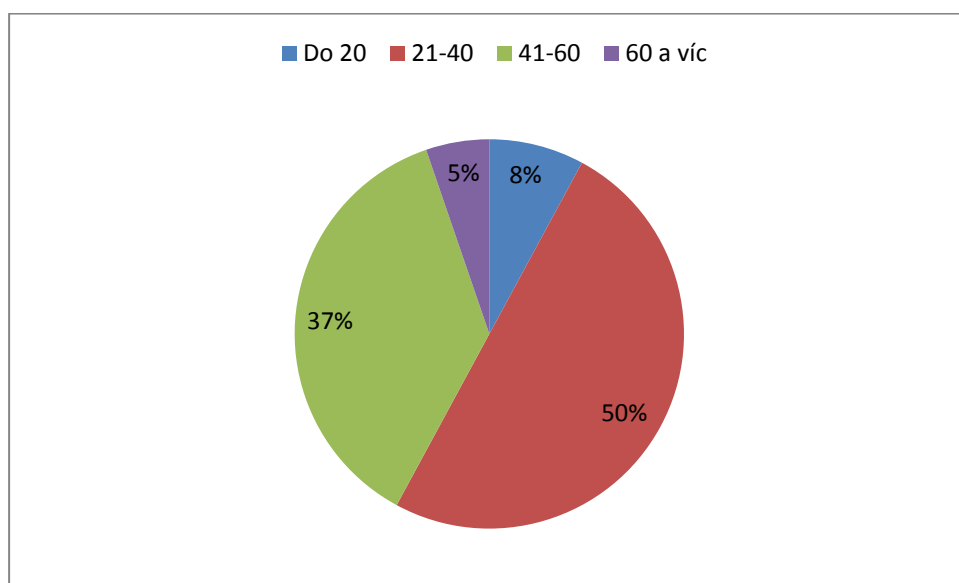
4.1.2 Vyhodnocení s grafy

Dotazování se zúčastnilo 45% mužů a 55% žen, což je zobrazeno na obrázku č. 6.

Obr. č. 6: Pohlaví dotazovaných obyvatel

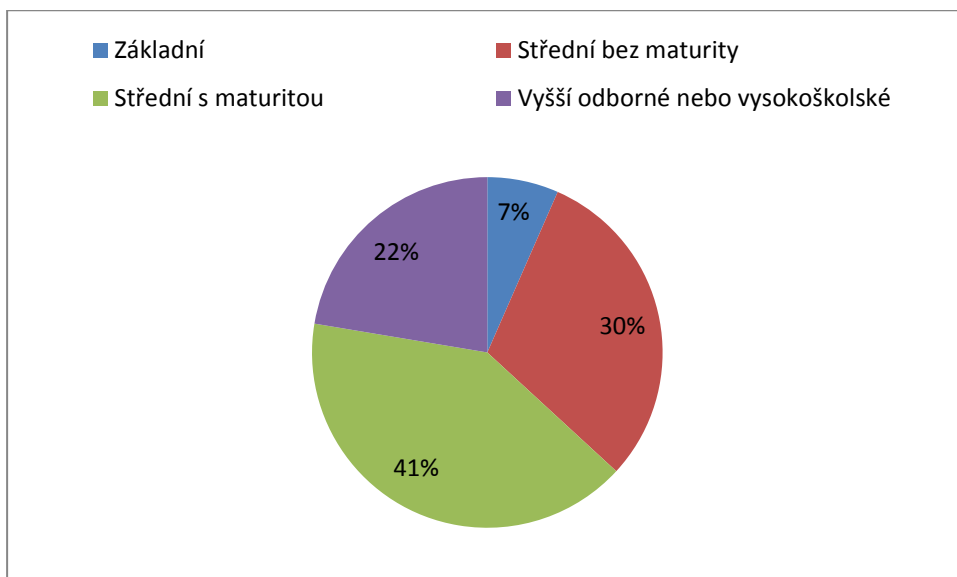
Zdroj: [vlastní zpracování]

Obr. č. 7: Věk respondentů

Zdroj: [vlastní zpracování]

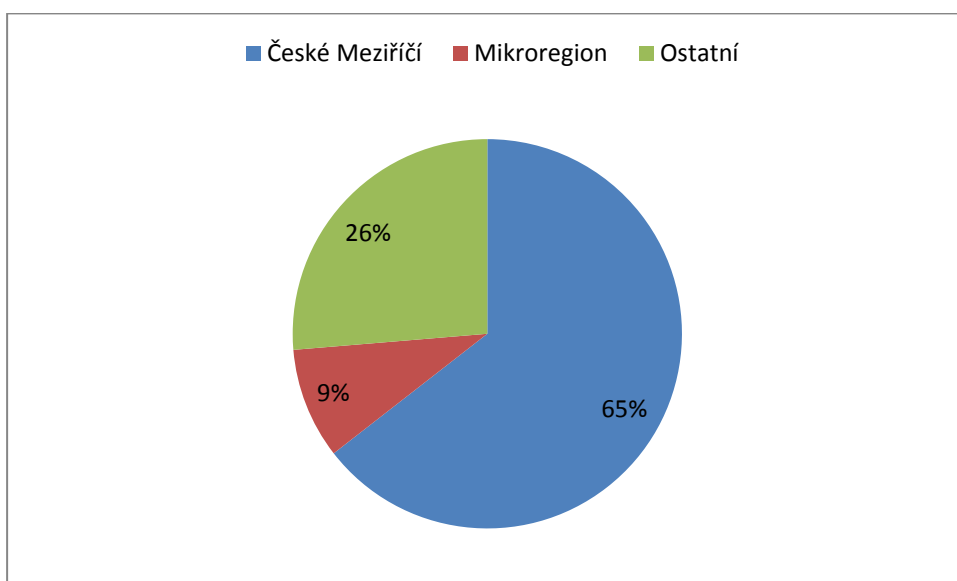
Nejvíce dotazovaných bylo mezi 21-40 rokem a to 50% lidí, jak je vidět na obrázku č. 7.

Obr. č. 8: Vzdělání dotazovaných

Zdroj: [vlastní zpracování]

Z dotazovaných má nejvíce 41% za vzdělání střední školu s maturitou, z čehož bylo nejvíce žen, naopak u mužů bylo nejvíce střední bez maturity. Vysokoškolské a základní vzdělání bylo téměř vyrovnané. Vše je zobrazeno na obrázku č. 8.

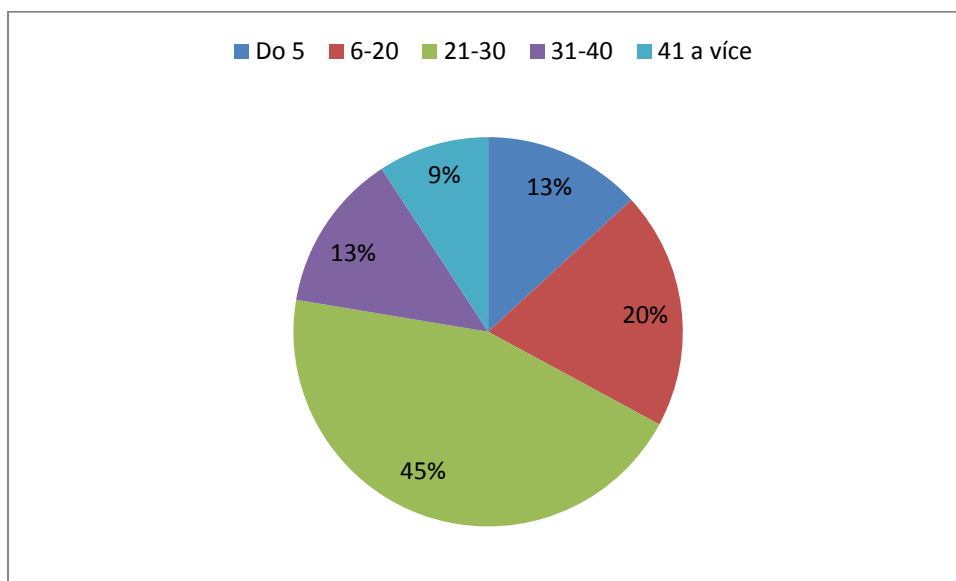

Obr. č. 9: Místo bydliště

Zdroj: [vlastní zpracování]

Z celkového počtu dotazovaných bylo 65% dotazovaných z obce České Meziříčí a 9% z mikroregion a 26% bylo ze vzdálenějších míst a to z Přepych, Smiřic, z Opočna, Skršic, Hradce Králové, Hrochova Týnce, Vrchlabí, Semechnic, Bohuslavic, Dačic, Chrastu, Čankovic a Opatovic. Nejvíce zastoupeny z Českého Meziříčí byly ženy. Větší

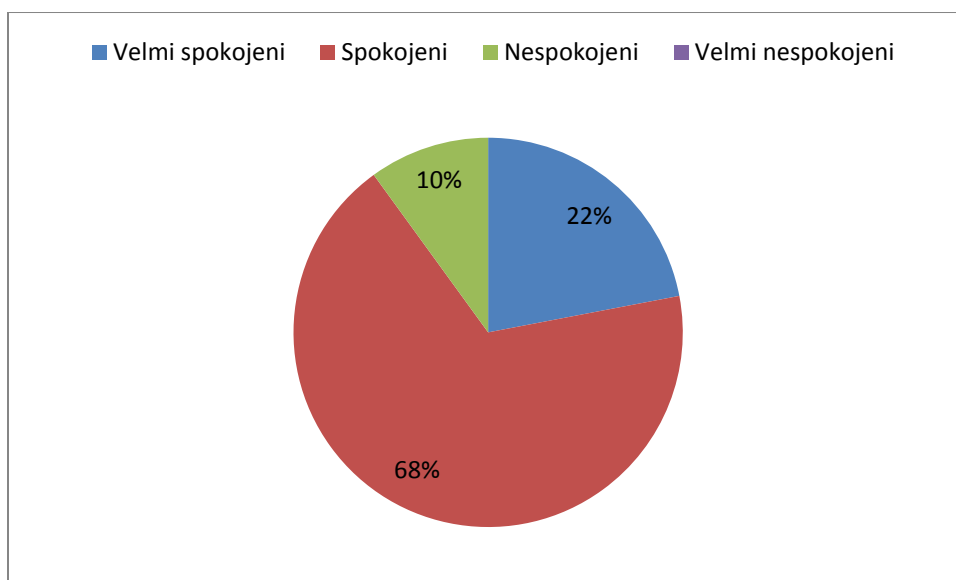
zastoupení obyvatel bylo ze vzdálenějších míst, než v mikroregionu a to díky lidem zaměstnaných v cukrovaru, jak je také vidět na obrázku č. 9.

Obr. č. 10: Délka pobytu dotazovaných v místě svého bydliště v letech

Zdroj: [vlastní zpracování]

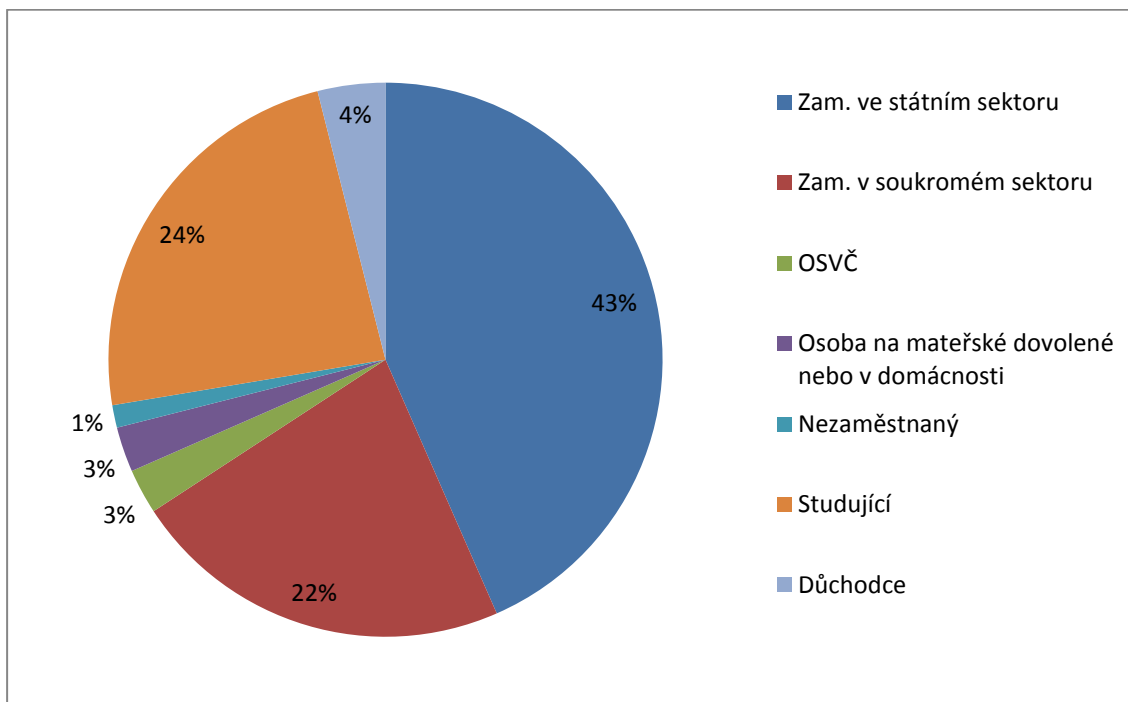
Nejvíce dotazovaných bydlí ve stejném bydlišti mezi 21-30 rokem. Toto zobrazuje obrázek č. 10.

Obr. č. 11: Spokojenost s místem bydliště obyvatel obce České Meziříčí

Zdroj: [vlastní zpracování]

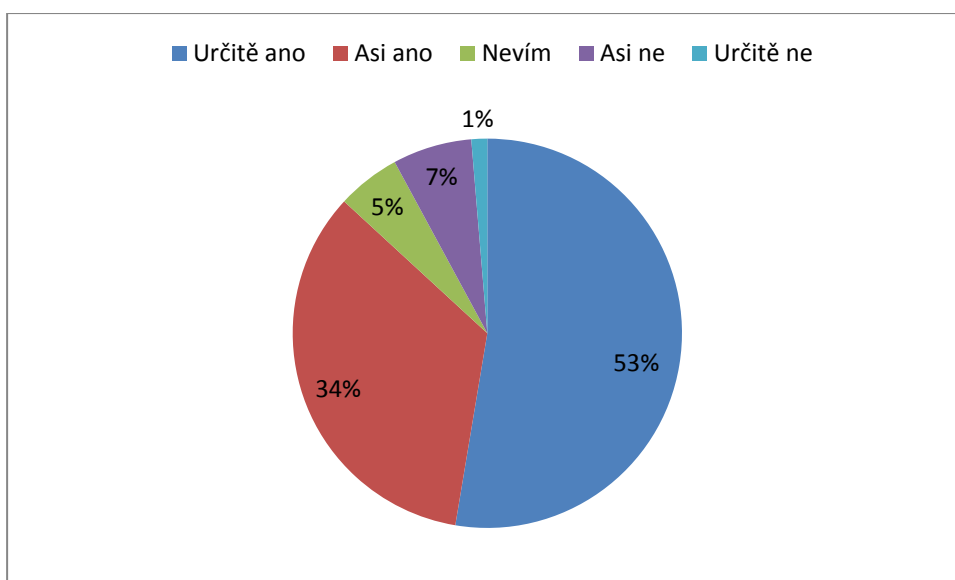
Převážná většina dotazovaných je se svým bydlištěm spokojena, jak je vidět na obrázcích č. 11. Jen někteří postrádají více kultury nebo větší síť obchodů a služeb.

Obr. č. 12: Zaměstnanost dotazujících

Zdroj: [vlastní zpracování]

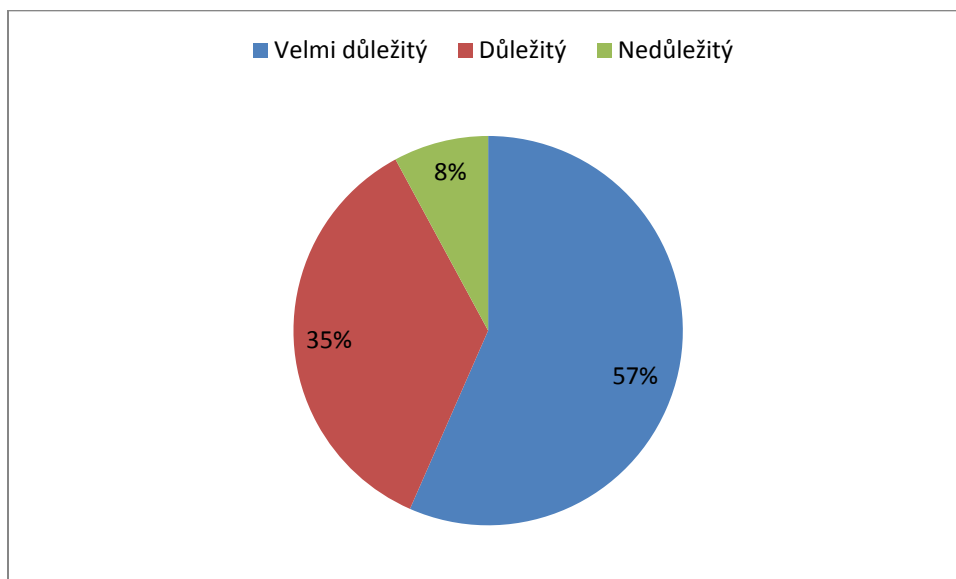
Nejvíce lidí je zaměstnáno ve státním sektoru. A poté v soukromém sektoru. Více studujících bylo žen než mužů. Vše je zobrazeno na obrázku č. 12.

Obr. č. 13: Je Cukrovar České Meziříčí největší zaměstnavatel v obci a okolí?

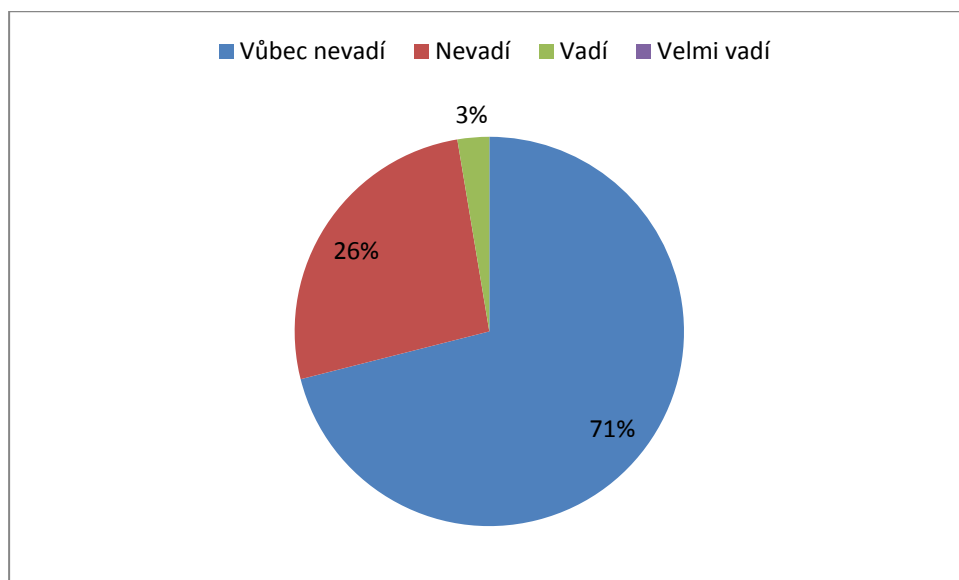
Zdroj: [vlastní zpracování]

Na obrázku č. 13 je vidět to, že si 53% dotazovaných myslí, že Cukrovar České Meziříčí je určitě největší zaměstnavatel v obci a okolí a 57% lidí ho hodnotí za ekonomicky velmi důležitý. Stejně procento mužů i žen si myslí, že je cukrovar určitě největší zaměstnavatel. Podrobněji je to znázorněno na obrázku č. 14.

Obr. č. 14: Ekonomický přínos Cukrovaru České Meziříčí

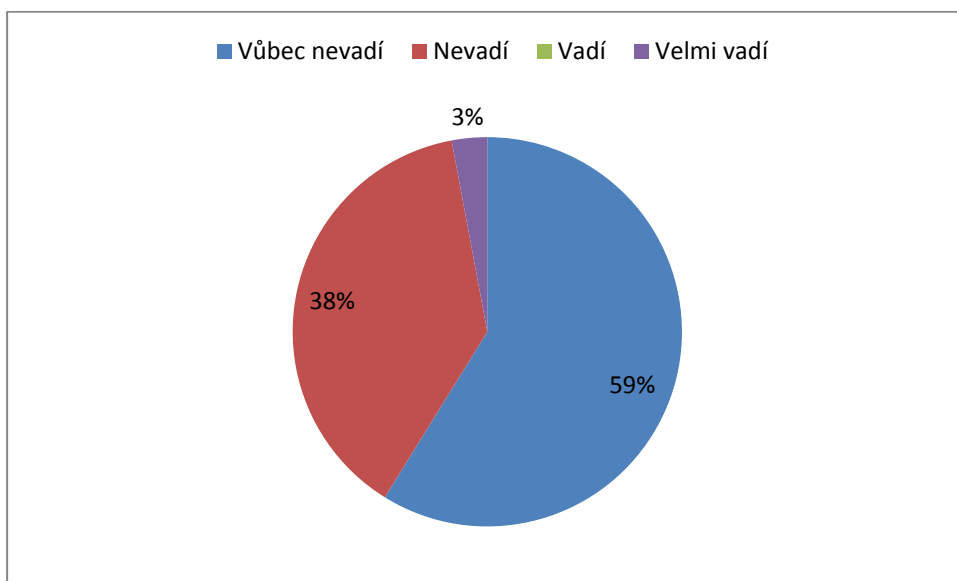
Zdroj: [vlastní zpracování]

Obr. č. 15: Cukrovar České Meziříčí mimo období řepné kampaně

Zdroj: [vlastní zpracování]

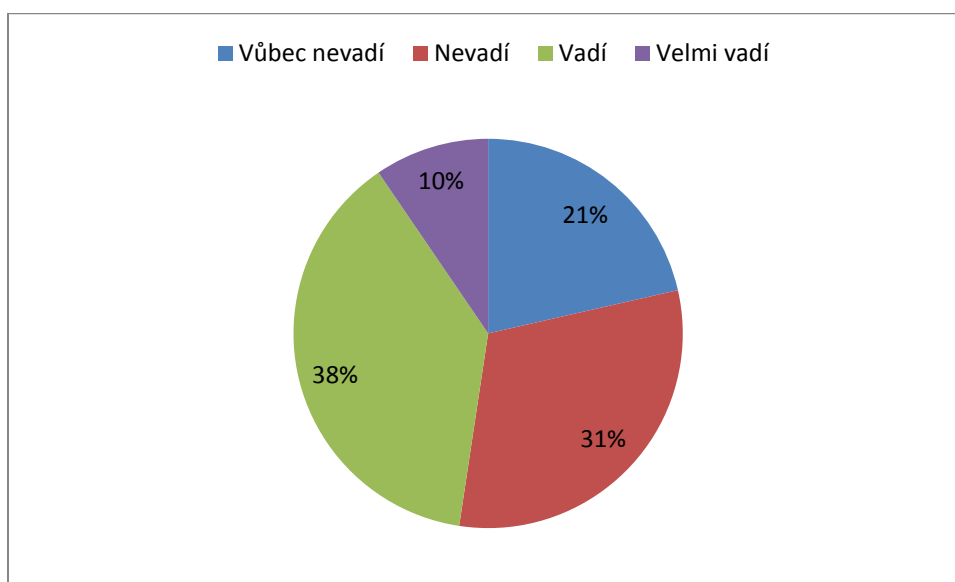
Mimo období řepné kampaně provoz cukrovaru nevadí téměř nikomu. Ať už se jedná o pracující v cukrovaru nebo nepracující, jak je vidět na obrázku č. 15.

Obr. č. 16: Cukrovar ČM v období kampaně, pracující v Cukrovaru ČM

Zdroj: [vlastní zpracování]

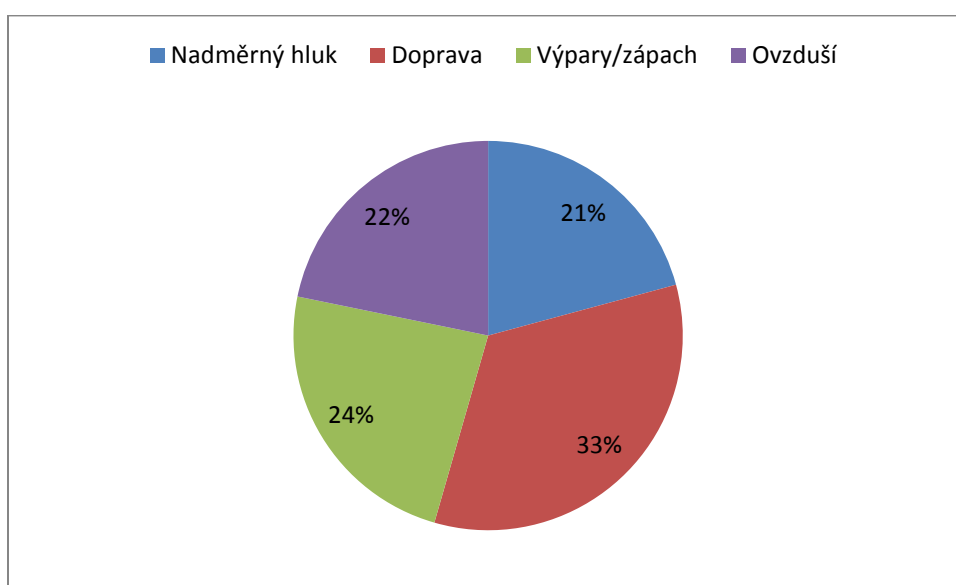
Zato naopak v období řepné kampaně provoz cukrovaru vadí spíše nepracujícím než pracujícím. A to kvůli tomu že, ti kteří pracují, chápou to, co se děje a proč se to v podniku děje. Toto znázorňuje obrázek č. 16 a 17.

Obr. č. 17: Cukrovar ČM v období řepné kampaně, nepracující v Cukrovaru ČM

Zdroj: [vlastní zpracování]

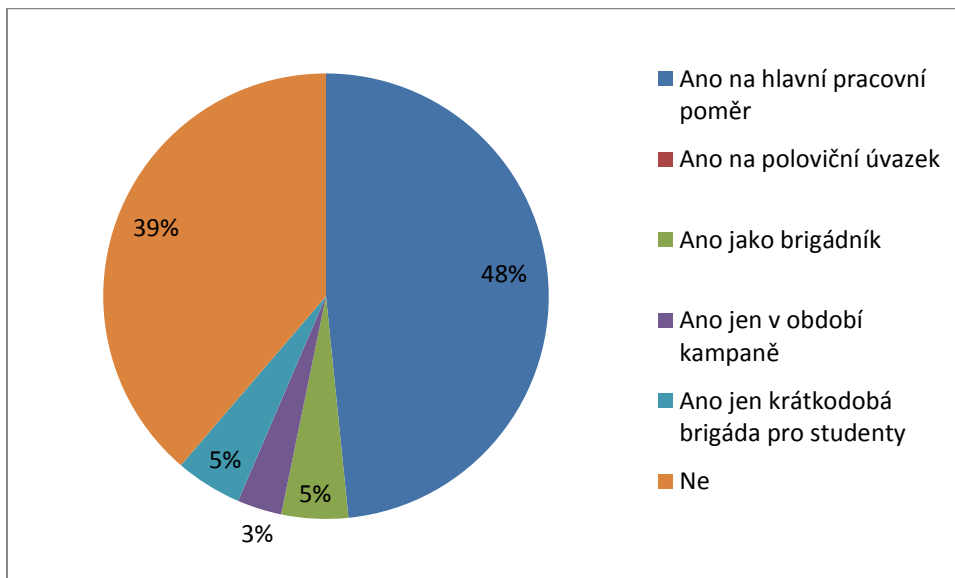
V otázce, kde dotazující číslovali od 1 do 5 jako známkami ve škole, co jim přesně vadí na provozu Cukrovaru České Meziříčí, dopadla nejhůře doprava. A to hlavně zničené rozbité cesty, bezohlednost řidičů, padající cukrová řepa z aut, ale i vynucení přednosti při tankování. To vadilo nejen nepracujícím v cukrovaru ale i pracujícím. Nejlépe dopadl nadměrný hluk, který spíše vadil starším lidem, kteří žijí s cukrovarem už delší dobu. Dokonce při otázce na výpary nebo zápach z cukrovaru, někteří uvedli, že jim cukrovar voní. Co se týče ovzduší, tak to se samozřejmě také zlepšilo. Dříve nemohli lidé ani větrat, natož všeset prádlo ven. Dnes jsou komíny cukrovaru vylepšeny o filtry, a tak s tímto už není žádný problém. Celkové hodnocení je vidět na obrázku č. 18. Tentokrát se názor mužů ani žen nijak výrazně nelišil.

Obr. č. 18: Problémy související s Cukrovarem České Meziříčí

Zdroj: [vlastní zpracování]

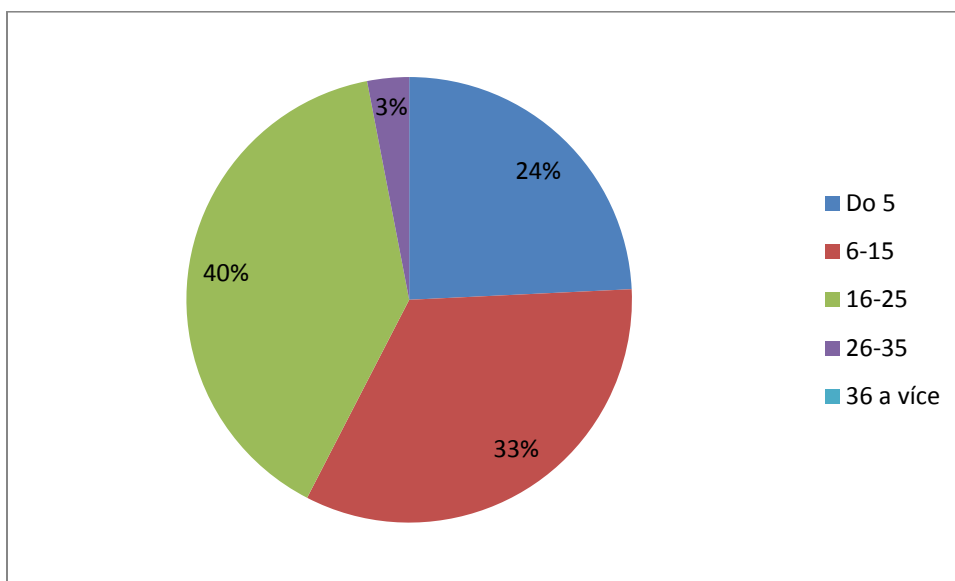
Z celkového počtu dotazovaných jich v cukrovaru pracuje 48% na hlavní pracovní poměr. Z toho je nejvíce žen místních a nejvíce mužů je naopak ze vzdálenějších míst mimo mikroregion. Jako brigádníci zde dlouhodobě pracují více muži. Jen v období kampaně, které trvá 3-4 měsíce zde pracují hlavně ženy, které jsou, buď nezaměstnány anebo jsou zaměstnány v soukromém sektoru. Znázorňuje to obrázek č. 19. Na krátkodobé letní brigády zde v cukrovaru pracovali 3 studenti. Jde jen o děti zaměstnanců, kteří mají tak šanci si o letních prázdninách trochu vydělat v místě bydliště. Někteří zde pracovali jen jednou, jiní se pravidelně každý rok vrací. Jejich náplň práce jsou jen nenáročné úkoly jako: uklízení a odstraňování plevelu z areálu cukrovaru a některé natěračské práce.

Obr. č. 19: Zaměstnanci Cukrovaru České Meziříčí

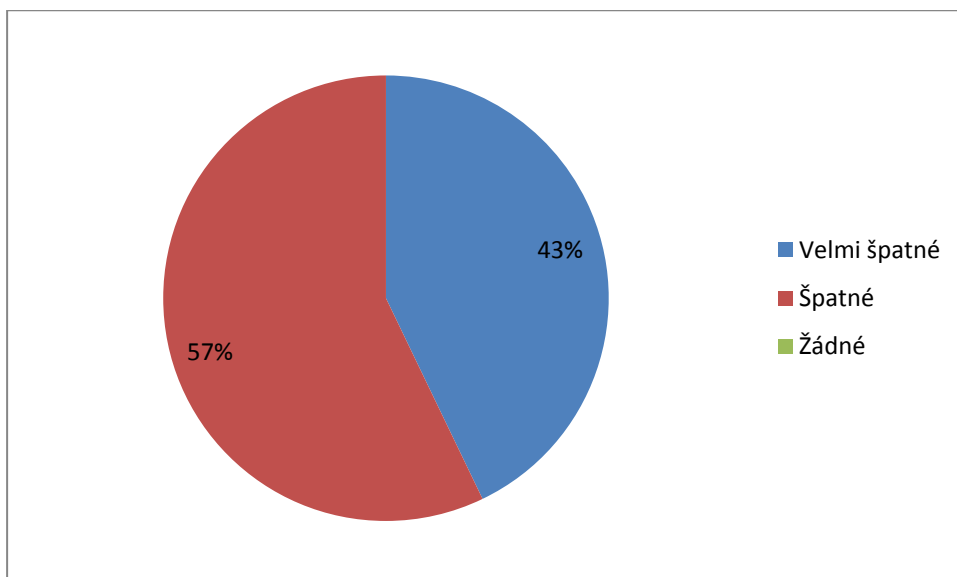
Zdroj: [vlastní zpracování]

Nejdéle zde pracuje 40% zaměstnanců a to v rozmezí 16-25 let, jak je vidět na obrázku č. 20. Přičemž jsou muži i ženy vyrovnáni.

Obr. č. 20: Délka pracovního poměru zobrazena v letech

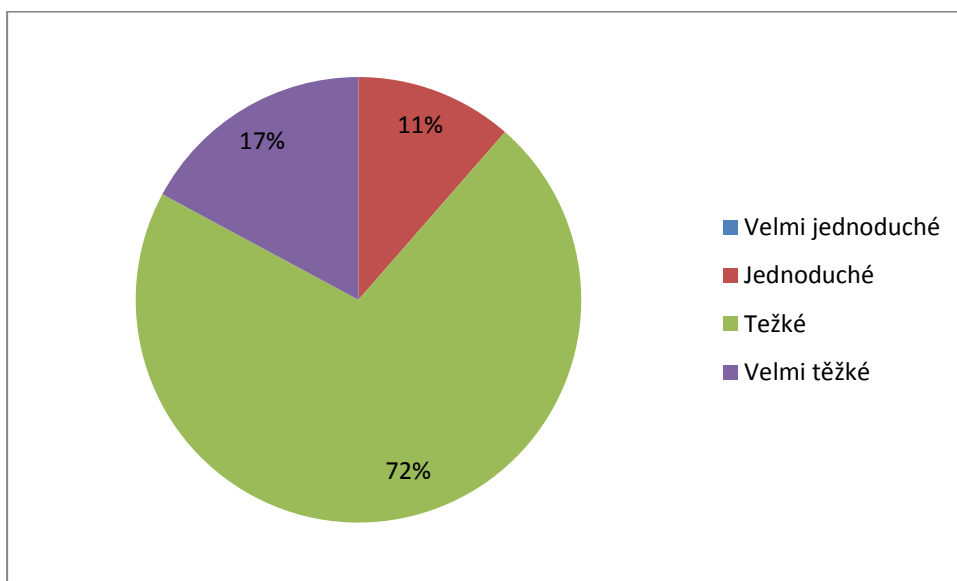
Zdroj: [vlastní zpracování]

Obr. č. 21: Důsledky ztráty zaměstnání pracovníků cukrovaru

Zdroj: [vlastní zpracování]

Pro 43% pracujících v cukrovaru by ztráta zaměstnání měla velmi špatné důsledky, což znamená, že je to jejich jediný rodinný příjem. Jak je vidět na obrázku č. 21.

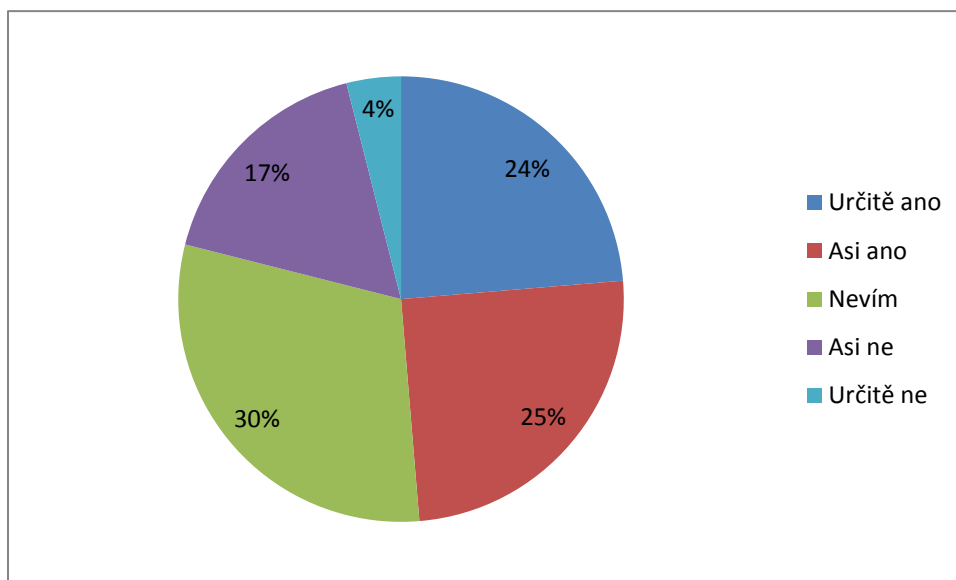

Obr. č. 22: Nacházení nového pracovního místa

Zdroj: [vlastní zpracování]

Hodně lidí zde pracuje se svými rodinnými příslušníky. Někteří o tomto ani neuvažovali a tak při otázce, jak by se jim hledalo nové zaměstnání, skoro všichni zodpověděli těžce nebo velmi těžce, jak znázorňuje obrázek č. 22.

A při zodpovídání poslední otevřené otázky, zda se v mikroregionu nachází ještě jiné pracovní uplatnění, hodně respondentů nevědělo. Někteří se o tom vůbec nezajímali a svoji práci považovali za jistou. Více skeptické byly ženy o tom, že se v mikroregionu nenachází jiné pracovní uplatnění. Toto znázorňuje obrázek 23.

Obr. č. 23: Jiné pracovní uplatnění

Zdroj: [vlastní zpracování]

Jiné pracovní místo by se dalo najít v těchto místních firmách: Potraviny COOP, AGE s.r.o., ECOM s.r.o., Obchod s oděvy a drogerií, ZEMSPOL, a.s., OÚ údržba obce.

A ze vzdálenějších míst jsou firmy: Mlékárna Bohemilk v Opočně, která se nachází 6km od Českého Meziříčí, nebo ŠKODA AUTO, a.s. Kvasiny, což leží 23km od Českého Meziříčí.

4.1.3 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Vliv Cukrovaru na mikroregion:

- Cukrovar ČM poskytuje 48% dotazovaným pracovní uplatnění
- Cukrovar je největší zaměstnavatel v mikroregionu pro 87% respondentů
- 90% dotazovaných je velmi nebo jen spokojeno s místem bydliště v mikroregionu
- 92% dotazovaných hodnotí cukrovar za ekonomicky přínosný pro obec a mikroregion
- Provoz cukrovaru nevadí 97% respondentům mimo období kampaně
- V období kampaně vadí spíše nepracujícím v cukrovaru a to 48%

- Pracujícím v cukrovaru téměř všem nevádí a to 97%.
- Nejvíce všem vadí na provozu cukrovaru doprava a všechny problémy s ní spojené, která ve známkování získala 33%
- Při ztrátě zaměstnání v cukrovaru by pro 91% zaměstnaných bylo buď velmi těžké anebo těžké si najít jiné pracovní uplatnění
- 49% respondentů si myslí, že se v mikroregionu nachází jiné pracovní uplatnění a to pro firmy: AGE s.r.o., ECOM s.r.o., Obchod s oděvy a drogerií, ZEMSPOL, a.s., OÚ údržba obce, pohostinství, atd.

Mnoho lidí si uvědomuje, jak je Cukrovar České Meziříčí důležitý pro obec. Jak je ekonomicky přínosný a co by jeho zánik způsobil. V podniku jsou mnohdy zaměstnány celé rodiny. I tak mnohým jeho provoz vadí, hlavně nepracujícím v cukrovaru, a to zejména doprava cukrové řepy, chování řidičů a následné zničení místní i vzdálenější komunikace. Přesto převážná většina dotazovaných by svoje místo bydliště neměnila, protože jsou zde spokojeni. Někteří dotazovaní si ani neuměli představit, co by dělali, kdyby cukrovar zanikl a kde by hledali nové pracovní uplatnění. Zejména ženy si myslí, že by za prací musely dojíždět, protože se v obci nachází hlavně pracovní uplatnění pro muže a to truhláři, stavaři, elektrikáři, mechanici atd.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce byla analýza prostorových vazeb podniku Tereos TTD, a.s. a jejich návaznost na socioekonomickou situaci mikroregionu. Tento cíl byl naplněn následujícím způsobem.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole se píše o českém cukrovarnictví, o jeho historii a o cukerné reformě, jejímž cílem je redukovat produkci cukru v Evropě, posílit konkurenceschopné podniky, umožnit větší přístup na trh EU rozvojovým zemím, dát trh s cukrem do souladu s mezinárodními závazky EU. Dále je zde zmíněno o společnosti Tereos TTD, a.s. Společnost Tereos TTD je vedoucí skupinou v oblasti zpracování cukrové řepy v České republice a zároveň patří mezi deset největších českých potravinářských firem. Společnost Tereos TTD, a.s. se dělí na Cukrovar Dobrovice, Cukrovar České Meziříčí, Balící centrum Mělník, Lihovar Chrudim a na Agroethanol TTD, a.s. - Lihovar Dobrovice.

Cukrovar České Meziříčí pod hlavičkou TTD a s názvem Tereos TTD, a.s. je v tuzemsku druhý největší cukrovar spolu s cukrovarem v Dobrovinci. Podnik existuje již 142 let. Za poslední řepnou kampaň zpracoval cukrovar přes 950 tis tun cukrové řepy, což bylo největší množství cukrové řepy v historii. A vyrobil přes 123 tis. tun cukru.

Ve druhé kapitole je psáno o vybraném mikroregionu a jeho charakteristice.

Mikroregion je vymezen do vzdálenosti 5 km od obce České Meziříčí. Do něho spadají další 4 obce a to obec Rohenice, Králova Lhota, Mokré a Pohoří.

Ve třetí kapitole je pojednáno o analýze vlivu podniku na mikroregion a to o vlivu sociologickém, ekonomickém a ekologickém. Vliv cukrovaru na mikroregion je značný. V cukrovaru je zaměstnáno mimo řepnou kampaň 114 lidí. Z čehož je 55% obyvatel obce České Meziříčí a 22% z mikroregionu. V období řepné kampaně, která trvá 3-4 měsíce, je navíc zaměstnáno 60 obyvatel mikroregionu a z toho je 95% z obce České Meziříčí. Další důležité z hlediska zaměstnanosti je vazba na firmy zabývající se dopravou a to jak cukru, tak cukrové řepy, řepných pelet a odpadů v období řepné kampaně. Smluvně zajištěná doprava zaměstnává v období mimo řepné kampaně cca 10 řidičů. V období řepné kampaně zaměstnává dalších 100 řidičů a obsluhy nakladačů. Navíc o letních prázdninách podnik výhradně poskytuje brigádu jen dětem zaměstnanců cukrovaru po dobu 14 dní. Co se týče přímé finanční podpory, tak Tereos TTD, a.s. podporuje jak sportovní a kulturní činnost, tak oblast školství a to Dětský pěvecký sbor Mezzisimo, Fotbalový klub České Meziříčí, Sbor hasičů, Sokol a Myslivecké sdružení.

Dále věnuje finanční příspěvek na úklid obce zasažených přepravou řepy cukrovky. Nejdůležitější obchodní vztah má s dodavateli cukrové řepy. A současné době má 158 dodavatelů a to jich je 10 z mikroregionu.

Cukrovar je odběratelem dalších služeb a svoji potřebou umožňuje některým firmám existenci. Jsou to jak malé zámečnické a montážní firmy, tak firmy strážní a úklidové.

V rámci obce to jsou např. služby Pneuservis NO HÁ, benzinové statice HDB, a z nejbližšího okolí stavební firma Štěpánek, zámečnická firma Školník.

Cukrovar České Meziříčí dlouhodobě zapřičiňuje minimální migraci obyvatel, stálost místní obchodní sítě, fungování lékařů a lékárny, pohostinství (obědy pro zaměstnance), budování stále zástavby (nárůst obyvatel).

Z dotazníkového šetření, o kterém píše kapitola čtvrtá, bylo zjištěno že, provoz cukrovaru v období kampaně téměř nikomu nevádí jen 3% dotazovaným. V době řepné kampaně je to už větší procento ale pouze u nepracujících v cukrovaru a to 48%. Největší problém je v dopravě cukrové řepy. Obyvatelům vadí přílišná neopatrnost řidičů, rychlá jízda, padající cukrová řepa z aut a hlavně následné rozbité cesty. Ale i s tímto problémem se Cukrovar České Meziříčí snaží zabývat a to příspěvkem na opravy silnic v Královehradeckém kraji částkou 11,5 milionu korun. S hlučností cukrovaru si podnik už také poradil a to investicí do protihlukových opatření. Závod se zaopatřil i filtry pro ochranu ovzduší a platí poplatky za znečištění ovzduší. Platí také přímo obyvatelům obce a to částkou 35 000Kč každé rodině, která je obtěžována prachem z uhelné skládky. Částka se vyplácí se hotově, účtuje se jako odškodné a výši určuje ředitel závodu. Je stejná pro obyvatele ve stejné vzdálenosti. Je to snaha o snížení dopadu externalit souvisejících s provozem cukrovaru.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] CRR - mapový server [online]. 17.2.2004 [cit. 2011-06-20]. Mikroregiony. Dostupné WWW: <http://mapy.crr.cz/tms/crr_a/mikro/index.php?interface=tmv&Theme=mikroregiony&Values=922&lg=#c=3576388%252C5572810&z=6&l=ajax_mikro,ajax_mikro_plochy&p=&>.
- [2] *Cukrovary TTD: historie a současnost 1831-2006*. Dobruška: AHCDF, 2006.
- [3] *České Meziříčí: Sborník z dějin a současnosti*. Ostrava: Moravské tiskařské závody, 1986.
- [4] FRONĚK, Daniel. *Dobrušické bílé zlato v proměnách času*. Praha-Uhřetěves: Ofsetová tiskárna SWL, 2011. ISBN 978-80-254-9468-4.
- [5] Interní zdroj společnosti Tereos TTD, a.s., 2012
- [6] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava. *Region a regionální vědy: (vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty)*. Praha: Eupress, 2008. ISBN 9788080098.
- [7] Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 9788073800864.
- [8] Králova Lhota [online]. 2006 [cit. 2011-06-19]. Znak a prapor obce. Dostupné z WWW: <<http://www.kralovalhota.cz/index.html>>.
- [9] KROUSKÝ J.: *Restrukturalizace CP v EU směřuje do finále. Listy cukrov. a řep., 124, 2008 (3), s. 70-*
- [10] Macháček, Jaroslav, et. al *Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR*. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016983.
- [11] Města, obce a vesnice v ČR [online]. 2006 [cit. 2011-06-19]. Rohenice, obec Rohenice. Dostupné z WWW: <<http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Rohenice-548669>>.
- [12] Města, obce a vesnice v ČR [online]. 2006 [cit. 2011-06-19]. Mokeč, obec Mokrý. Dostupné z WWW: <<http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Mokre-576522>>.
- [13] [Http://www.mmr.cz/](http://www.mmr.cz/). Ministerstvo pro místní rozvoj v ČR [online]. © 2001 - 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1923>

- [14] [Http://www.mmr.cz/](http://www.mmr.cz/). Ministerstvo pro místní rozvoj v ČR [online]. © 2001 - 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=3783>
- [15] *Obec Mokre* [online]. 2006 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://www.obecmokre.cz/>
- [16] *Obec Pohoří* [online]. 1999 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://www.obecpohori.cz/>
- [17] *Obec Rohenice* [online]. 2008 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://www.rohenice.cz/>
- [18] *Oficiální stránky Obce České Meziříčí* [online]. 2000 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://www.ceskemezirici.cz/web/index.php>
- [19] *Oficiální stránky Obce Králova Lhota* [online]. 2006 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z: <http://www.kralovalhota.cz/>
- [20] *Oficiální stránky obce České Meziříčí [online]. 1999 [cit. 2011-06-19]. Povinně zveřejňované informace. Dostupné z WWW: <http://www.ceskemezirici.cz/web/index.php?option=com_content&view=article&id=618&Itemid=91>.*
- [21] REINBERGR, Oldřich. České cukrovarnictví po kampani 2007/2008 a výroba bioetanolu. In: Tereos TTD, a.s. [online]. 2008 [cit. 2012-01-20]. Dostupné z: <http://www.cukrovarytttd.cz/>
- [22] Rozmístění závodů. Tereos TTD, a.s. [online]. © 2000- [cit. 2011]. Dostupné z: <http://www.cukrovarytttd.cz/o-spolecnosti/rozmisteni-zavodu/>
- [23] Tereos TTD, a.s. - Profil. *Tereos TTD* [online]. © 2000- [cit. 2011-01-17]. Dostupné z: <http://www.cukrovarytttd.cz/o-spolecnosti/profil/>
- [24] Tereos TTD, a.s. - Stručná historie. *Tereos TTD* [online]. © 2000- [cit. 2011-01-30]. Dostupné z: <http://www.cukrovarytttd.cz/historie/strucna-historie-ceskeho-cukrovarnictvi/>
- [25] *Výroční zpráva Cukrovarý a lihovary TTD, a.s. Hradec Králové: Garamon s.r.o., 2011*
- [26] *Zpravodajství. Agroweb* [online]. 2003 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: http://www.agroweb.cz/Ocekava-se-stabilizace__s43x31581.html

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A.....	59
----------------	----

Příloha A

Dotazník pro obyvatele mikroregionu:

Dobrý den, jsem studentka Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice. Prosím o vyplnění nezávazného a anonymního dotazníku pro bakalářskou práci na téma: **Cukrovar České Meziříčí a jeho socioekonomický vliv na mikroregion**. Tímto dotazníkem se snažím zjistit to, jak vnímáte cukrovar České Meziříčí z hlediska jeho provozu a jeho vlivu na okolí, stejně tak z hlediska ekonomického jako zdroje pracovních míst a obchodního partnera.

Správné odpovědi zakroužkujte, případně dopište.

Děkuji předem za vyplnění.

Sabina Čápková

I. Osobní údaje:

1. Jste muž/ žena?

- Muž
- Žena

2. Kolik je vám let?

- Do 20
- 21-40
- 41-60
- 61 a více

3. Jaké je vaše vzdělání?

- Základní
- Střední bez maturity
- Střední s maturitou
- Vyšší odborné nebo vysokoškolské

4. Kde bydlíte?

- České Meziříčí
- Rohenice
- Bohuslavice

- Opočno
- Dobruška
- Mokré
- Skršice
- Jiné:
(Uveďte prosím název vašeho bydliště, není-li v nabídce)
- Mimo Českou republiku:
(Napište prosím název země)

5. Kolik let bydlíte ve vašem městě/vesnici?

- do 5
- 6-20
- 21-30
- 31-40
- 41 a více

6. Jak jste spokojen(a) s místem, kde žijete?

- Velmi spokojen(a)
- Spokojen(a)
- Nespokojen(a)
- Velmi nespokojen(a)

7. Jaké je vaše zaměstnání?

- Zaměstnanec ve státním sektoru
- Zaměstnanec v soukromém sektoru
- Osoba samostatně výdělečně činná
- Osoba na mateřské dovolené nebo v domácnosti
- Nezaměstnaný
- Studující
- Důchodce

II. O cukrovaru České Meziříčí:

8. Myslíte si, že cukrovar České Meziříčí je největší zaměstnavatel v obci a okolí (do 5 km)?
- Určitě ano
 - Asi ano
 - Nevím
 - Asi ne
 - Určitě ne
9. Jak hodnotíte ekonomický přínos cukrovaru České Meziříčí pro obec České Meziříčí?
- Velmi důležitý
 - Důležitý
 - Nedůležitý
10. Vadí vám provoz cukrovaru České Meziříčí (mimo období kampaně)?
- Vůbec nevadí
 - Nevadí
 - Vadí
 - Velmi vadí
11. Vadí vám provoz cukrovaru České Meziříčí (v období kampaně)?
- Vůbec nevadí
 - Nevadí
 - Vadí
 - Velmi vadí
12. Očíslujte problémy související s cukrovarem České Meziříčí (v období kampaně), přiřazením stupně od 1 do 4, podle toho co považujete za nejhorší : 1-vůbec nevadí, 2- nevadí, 3-vadí, 4-velmi vadí (jako známkování ve škole).
- Nadměrný hluk
 - Doprava

- Výpary/Zápach
- Ovzduší
- Jiné:

13. Pracujete v cukrovaru České Meziříčí?

- Na hlavní pracovní poměr
- Ano, na poloviční úvazek
- Ano jako brigádník (jen o letních prázdninách)
- Ano, jen v období kampaně
- Ano, jen krátkodobá brigáda pro studenty
- Ne

14. Pracujete-li v cukrovaru České Meziříčí, uveďte prosím jak dlouho?

- Týdny kolik?
- Měsíce kolik?:
- 1-5 let
- 6-15 let
- 16-25 let
- 26-35 let
- 36 a více let

15. Pracujete-li v cukrovaru České Meziříčí, jaké důsledky by měla ztráta vašeho zaměstnání?

- Velmi špatné (váš jediný rodinný příjem)
- Špatné (část vašeho rodinného příjmu)
- Žádné (jiné vedlejší příjmy)

16. Pracujete-li v cukrovaru České Meziříčí a ztratili byste své zaměstnání. Jak by bylo pro nás náročné najít jiné pracovní místo?

- Velmi jednoduché
- Jednoduché
- Těžké

- Velmi těžké

17. Myslíte si, že v obci České Meziříčí a okolí je i jiné pracovní uplatnění než v cukrovaru České Meziříčí a jaké?

- Ano určitě, jaké:
- Asi ano, jaké:
- Nevím
- Asi ne
- Určitě ne